

VAKIT KUPONU

1 den 25 e kadar kupon toplayıp idareimize getiren okuyucularımıza Resimli Hafta Mecmuasının 25 nüshalı bir kolleksiyonu vereceğiz. 25 kuponla birlikte 25 kuruş da ödenmesi lazımdır. Tağra okuyucularımız ayrıca 15 kuruş ödeyeceklerdir.

**Hava Kurumu kongresinde
Büyüklerimiz çekilen
telgraflara cevaplar geldi**
(Yazısı 2 nci sayfada)

HERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

Bugün

6

SAYFA

PAZARTESİ 14 İ. TEŞRİN 1940

YIL: 23 * SAYI 8177

İDARE EVİ: Ankara cad. İSTANBUL * Telgraf: VAKIT * Posta kutusu: 46 * Telefon: 21413 (Yazı) - 24370 (İdare)

Mühendis mektebi imtihanında 124 genç muvaffak oldu Ömer İnönü kaza- nanlar arasında

**Mihvercilerin
yeni taarruz
plânı nedir?**

Yazan: ASIM US

Brenner'de Hitlerle Mussolini arasında yapılan esrarengiz konuşmalardan sonra Alman kuvvetleri tarafından talim ve terbiye adı altında Romanyanın işgaline başlanmıştır her tarafta aynı suretle tefsir edildi: Bu hareket Britanya askeri ihraç imkânı zayıflıktan tahakkuk etmesi üzerine mihvercilerin yeni bir taarruz plânını tatbik etmelerinin alametidir. Yalnız bu yeni plân mahiyetli halde fildirler tam bir vuzuhla bir nokta üzerinde tekâşüf edememiştir.

Taymis gazetesi, Romanyanın işgalinden maksat bilhassa Türkiye ile Yunanistan'a karşı bir tehdit ve korkutma olması ihtimali üzerinde duruyor; harpsiz zaferler kazanmak arzusunun gösteren bir hareket. Nihai hedef Süveyş kanalı olduğuna göre aradaki zorlukların ehemmiyetini tebarüz ettirmek Türkiye'nin ve Yunanistanın azımlı vaziyetleri karşısında bu plânın tatbikata geçmesini şüpheli buluyor. Fransızca Paris-Soir gazetesinin askeri muhabirleri de İtalyan radyosuna göre İngiltere'nin en hassas noktasına taarruz etmek bahis mevzuu olduğuna işaret ederek Balkanlar ve Anadolu üzerinden Musul petrollerine ve Süveyş kanalına taarruz plânının büyük müşküllata uğrayacağını habırlıyor ve bu ihtimali zayıf görüyor. Hakikate en yakın olan ihtimalin Libya hududundan Süveyş müsterek bir Alman — İtalyan taarruzu olduğunu söylüyor.

Romanya Alman işgaline geçtikten sonra Balkanlardan, Boğazlara ve Anadolu'ya doğru bir taarruz gelebileceği ne kadar zayıf olursa olsun Türkiye için çok hassasiyetle karşılanacak bir ihtimaldir. Ve bu hassasiyet yalnız hükümette ve orduda değil, bütün Türk milletinde bugün mevcuttur. Millet, hükümet ve ordu her ihtimale karşı her vakit hazırdır. Bununla beraber bizim kanaatimizce de mihver devletleri tarafından Süveyş kanalı üzerine yapılacak taarruzun Libya hududundan başladığı gibi yine o huduttan İskenderiye ve Kahireye doğru inkişaf edeceğini gösteren bazı emareler vardır:

1 — Brenner mülakatının son safhasında Alman başkumandanı Mareşal Kaytel hazır bulunmuştur; buna mukabil Mısır üzerine taarruz hareketini idare eden İtalyan mareşali Graziani çağırılmıştır; yalnız mülakattan sonra Romanya davet edilmiştir.

2 — Alman başkumandanı Kaytel Mısır taarruz eden İtalyan kuvvetlerini idare edeceği hakkında bir rivayet son günlerde sık sık dolamıştır.

3 — İtalyan kuvvetlerinin Mısır taarruzlarındanberi bir ay geçtiği halde bugün hâlâ Sidi Barrani denilen mevziden ileriye bir adım atmamışlardır. Hareketsiz bekliyorlar.

Bu üç hâdiseye üzerine biraz dikkat edilecek olursa aralarında yakın bir irtibat bulunduğu derhal tasdik edilir; bize öyle geliyor ki İtalyanların Mısır hududunu geçtikten ve Sollum ile Sidi Barraniyi aldıktan sonra ileriye gitmemeleri bu işi başlamak için kendi kuvvetlerinin ve vasıtalarının kâfi olmadığını görmelerindendir. İtalyanlar Almanlardan yardım istiyorlar. Mısır ve Süveyş kanalı ancak müsterek bir Alman — İtalyan taarruzu ile alınabileceği mütaleasında bulunuyorlar. Hitler buna bir şartla muvafakat ediyor: Alman kumanda heyetinin taarruz

Kazanan talebelerin isimlerini neşrediyoruz

Mühendis mektebine girmek isteyenler arasında bir müsabaka imtihanı açılmıştır. İmtihan evrakının tetkiki bitmiş, kazananların isimleri dün bir liste halinde mektebin salonuna asılmıştır. İmtihana giren dört yüzden fazla talebeden 124 kişi kazanmıştır.

Bunlardan 82 si devlet hesabına leylî ve meccanî olarak mektepte okuyacaktır. Millî Şefimizin büyük mahdumları Ö.

mer İnönü de müsabaka imtihanını kazanmıştır. Kendisi çok iyi derece alanlar arasında olduğundan leylî meccanî olarak kabul olunmuştur.

Ömer İnönü mektebe ilk müracaat eden talebe olduğundan bir numara ile kaydolunmuştur. Nesrettigimiz listedeki numaralar talebelerin müracaat sırasıyla aldıkları kayıt sıra numaralarıdır. Kazanan talebelerin isimleri üçüncü sayfamızdadır.

Ruzvelt İngiltereye her türü yardımın yapılacağını teyit etti

**“Demokrasileri
ayırarak yenmek
düsturu kıtamızda mu-
vaffak olamayacaktır,”**

Vaşington, 13 (A.A.) — Röyter: Dün akşam Dayton'da radyoda söylediği bir nutukta Ruzvelt, Amerikan deniz ve hava kuvvetlerinin bütün garp yarı küresini müdafaa edeceğini taahhüt etmiş, aynı zamanda Amerikayı harbe sürüklemek şartile her türlü yardımın İngiltereye yapılacağını temin etmiştir.

Ruzvelt, ne taraftan gelirse gel-sin, hücumu karşı Amerika kıtasının toptan müdafaa siyasetini izah ederek demiştir ki:

(Devamı 4 üncüde)

Romanya Alman firkalarının masrafı olarak 18 milyon İngiliz lirası tahsisat ayırdı

Bükreş, 13 (A.A.) — Resmi tebliğ:

Bundan evvelki kabine, ordunun teçhizi ve talimi için Alman yardımını istemişti. General Antonesko, bu fikri mükemmel bulmuş ve benimsemiştir.

Almanya, bu davete bir hüsnüniyet ve dostluk zihniyeti ile cevap vermiş ve bir askeri heyet göndermekle kararlaştırmıştır. Bu heyetin ilk kısmı, general Hansen ve General Speidel kumandalarında Cumartesi günü Bükreşe muvasalat etmiştir.

Trenin Transilvanyadan geçişinde, halk, Alman ordusunun şanslı mümessillerine hararetle bir hüsnü kabul göstermiştir.

(Devamı 4 üncüde)

Beşiktaş G. Sarayı 3-1 yendi Fenerbahçe-Beykoz maçı hâdiseli oldu

Vela, Beşiktaşspor maçında takımlar sahadan çıkarken

(Yazısı 6 ncide)

Karadenizde fazla yolcu atan bir yetkenti battı Otuz üç kişi boğuldu

İngiliz tayyarecileri uçuştan evvel bir haritayı tetkik ediyorlar

Facia Görele açıklarında oldu

Giresun, 13 (A.A.) — Tirebolu İbrahim reis in idaresindeki yelkenli 43 yolcu ile Görelenin Eynesil nahiyesine gitmekte iken Görele kalesinin üç mil açığında yolcuların fazlalığından su almak suretile batmıştır. Gecenin karanlıkları içinde cereyan eden bu facia da yolculardan onu kurtarılmış, otuz üç boğulmuştur. Görelenin alâkadar memurları ve halkı denize dökülenleri kurtarmak için ellerinden gelen bütün gayretleri sarfetmişlerdir. Yelkenlinin kaptanı adliyeye teslim edilmiştir.

Japonlar 20 Çin firkasına karşı taarruza geçtiler

Tokyo, 13 (A.A.) — Domei ajansının merkezî Çinden bildir. diğine göre, bu sabah Taihu gölünün garbında 300 kilometrelik bir cephe üzerinde, 20 Çin firkasına karşı yeni ve umumî bir taarruz başlamıştır.

Sovyet elçisi Londrada sığınakları gezerken alkışlandı

Londra, 13 (A.A.) — Röyterin diplomatik muhabirinin öğrendiğine göre, Sovyet büyük elçisi Maizki ve refikası, yanlarında amiral Sir Edward Evans olduğu halde, Lord Halifax'ın daveti üzerine, 11-12 birinciteşin gecesi bazı Londra sığınaklarını gezmişlerdir. Büyük elçi, sığınakların birinde halk tarafından alkışlanmıştır.

İngiliz tayyareleri Berlini yine bombaladı

**Krup ve Fokker
fabrikaları hasara
uğratıldı**

Londra, 13 (A.A.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Bombardman tayyarelerinden mürekkep kuvvetli İngiliz filoları Almanya ve Alman işgal altında bulunan yerlerde askeri hedeflere karşı hücumlarına devam etmişlerdir.

Berlinde bir çok hedeflere isabetler olmuştur. Bunlar arasında bir elektrik santrali, bir gaz fabrikası ve mühim bir emtia garı vardır.

(Devamı 4 üncüde)

Malta civarında bir deniz muharebesi İtalyanların bir destroyerle iki torpidosu battı

**İtalyan tebliğine göre
bir de İngiliz kruvazörü
batırıldı**

Roma, 13 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının tebliği:

11 - 12 ilkteşin gecesi devriye gezmekte olan İtalyan torpidoları

(Devamı 4 üncüde)

Besim Atalaya Açık mektup

**Fazıl Ahmed
Aykaç'ın ya-
zısı; Yarınki
sayımızda..**

Yeni İspanya Sefiri Marki dö Prat Nantül ile Çin Cumhuriyeti'nin yeni Ankara Elçisi Şang - Pen - Tum'un Çankaya köşkinde Millî Şefimiz İnönü'ne itimatnamelerini takdim ettiklerini yazmıştık. Sağda Çin, solda İspanya sefirlerini görüyorsunuz.

Günlerin peşinden :

İmzasız mektuplar

Nurullah Ataç imzasız bir mektup almış. Süphesiz tenkitlerine ağıdan açığa cevap vermek cesaretini kendinde bulamayan bir zavalının işi. Bundan bahsederken imzasız mektup yazar kimseleri tahkir ediyor: “Mademki imzasız mektup yazacak tınette bir adamdır, zaten her türlü hakareti hak etmiştir. Bir insana ağır söz söylemek onu kızdırmak istiyor, fakat bu hareketinin mesuliyetini kabul etmek de işine gelmiyor; yani korkaktır, bir alçaktır..” diyor.

Arkadaşımıza hak vermeliyiz. Bizce de bir adamı arkasından gizlice, sessizce hançerlemekle imzasız bir mektup yazarak haysiyetine taarruz etmek arasında hiç bir fark yoktur. Namuslu adam ile namussuzun, karakter sahibi ile karaktersizin, merd ile nâmerdin farkı buradadır. Biri pusuda yatar, arkadan vurur; öteki hasmı ile de merdce karşılaşır. Biri acı sözü daima arkadan söyler; öteki ne kadar acı olursa olsun dostu ile de, düşmanı ile de yüz yüze konuşur.

HASAN KUMÇAYI

Hadise'ler arasında

Loyd Core Çörçile muhalif

Loyd Core İngilterede muhalefete başlamış. Eski İngiliz Başvekilii son günlerde Cenubi Amerikada Buenos Aires'de çıkan Critica gazetesine bir makale yazarak İngiliz hükümetini şiddetle tenkit etmiş. Makalenin hülasası herkesçe az çok malûm olan hadiselerin tekrarıdır. Yalnız dikkate garpan cihet makalenin son fıkrasını teşkil eden cümledir. Loyd Core bunda diyor ki:

— İşin en fena tarafı şudur: Kimse Büyük Britanyanın bu günkü harbi nasıl kazanacağını bilmiyor; bugünkü tedafî harbi kazanmış olsa dahi.

İtalyanca Popolo d'Italia gazetesi makalenin tercümesini yazdıktan sonra şu mütaleayı ilâve etmiştir:

"Loyd Core haklıdır. Neden dolayı İngiliz milleti hâlâ faydasız surette bu harbe devam edip gidiyor?"

Bakılırsa İtalyan gazetesi ile Loyd Core'un hemen hemen aynı fikirde olduğuna hükmetmek lâzımgelcek. Harbin bugünkü vaziyetinde Loyd Core gibi Başvekil olarak 1914 harbinde Bri-

tanyayı idare etmiş olan bir adamın bir İtalyan gazetesi ile aynı fikirde ve mütaleada, Çörçil harp hükümetine karşı cephe almış olmasına ihtimal var mıdır?

Biz bunu biran için varid görmüyoruz. O halde aradaki fark nedir? Biz vaziyeti şu şekilde görüyoruz: Loyd Core hakikaten harbin ilk günündenberi Çemberlayn hükümetine muhalif idi. Fakat onun istediği Almanya ve İtalyaya teslim olmak değildi. Harbi mümkün olduğu kadar şiddetle idare etmekle beraber Sovyetler Birliği gibi memleketleri kazanmaktı. İhtimal ki bu noktadan yine Çörçil hükümetine karşı da muhalif vaziyettedir. Bu takdirde Loyd Core ile Popolo d'Italia arasındaki fikir farkı kendiliğinden anlaşılır.

Bununla beraber Loyd Core bugün İngilterede artık kendi başına kalmış bir adamdır. Avam Kamarasında birkaç dostu vardır. Fakat o artık mensup olduğu liberal partinin gefi değildir. Çörçil liberal parti ile işçi partisinin reislerini yanına almış, millî bir İngiliz kabinesi teşkil etmiştir. Kabineye karşı Avam Kamarasında Loyd Core gibi müstakil fikirli birkaç mebus vardır. — A.

75 sene evvel ramazan

Merhum Ahmed Rasimin Ramazana müsadif günlerde şehrimizde ikamet etmiş olan bir Avrupalının defteri hâtıratına kaydettiği müşahadat ve mahsusatından alarak yazdıklarından :

kadar sefali! Kamarada inip çıkmadan, eğilip doğrulmadan yorulmuş olan belim, sırtım onlar kürek çektiğe yumuşak, kaplama bir el ile hafif ovuluyormuş gibi hazzediyordum.

Akşam, Bosforun suları üzerinde bir taraftan gölgeler, bir taraftan gurubun renklerini yayararak hulûl ediyordu. İnce bir

Mihvercilerin yeni taarruz plânı nedir?

(Baş tarafı 1 incide)

hareketini idare etmesi şartı ile Brenner'de Hitlerle Mussolini arasındaki konuşmalarda Alman başkumandanı hazır bulunduğu halde İtalyan başkumandanının bulunması ve sonradan Romaya davet edilmiş olması ancak bu suretle tefsir olunabilir. Son günlerde mareşal dö Bono'nun yine Romadan kalkarak Madrite gitmesi ve mareşal Frankoya İtalyan kralı tarafından nisan götürmesi de hâlâ İtalyanların İtalyayı Cebelüttağ üzerine yürütmek ümidi arkasında koştuklarını gösterir. Almanya ve İtalya İspanyanın kendilerine katı surette ittifak etmeyeceğine kanaat gerilerse taarruz plânlarını ona göre hazırlayacaklardır.

ASIM US

Hint Müslümanları İngiltereye yardım edecek

Londra, 13 (A.A.) — Röyter: Madras radyosunun bildirdiğine göre, Hind Müslümanları kongresinde kabul ettiği bir kararda "Faşist ve nazîliğin vahşi ve vicdansız kuvvetlerine karşı tek başına koyduğu mukavemeti büyük Britanyaya bütün kalbiyle yardım etmek ve işbirliğinde bulunmayı" teklif etmektedir.

Hind Müslümanları Birliği, harp yardımlarını ve gayretlerini diğer hükümetlerle elbirliği yaparak artırmaya kendi azasını davet eylemiştir.

rüzgârın uyandırdığı mini mini dalgalar kadar su üzerinde bu derece lâtif çizgiler görmemiştim.

Muntazam kürek çekişleri kayığa oldukça bir sür'at vermişti. Sahil boyunca gidiyorduk. Birçok yelkenli gemilerin yanışıkları bir mahalli de geçtik. Açıktaki eski Türk donanması bakayasımdan ufak bir briğin hizasına gelmişti.

Kuvvetli, âdetâ kulak tozumu patladırçasına bir:

— Bum!.. İstildi.
— Ne oluyoruz?
Dostum dedi ki:
— Bütün çubuklar şimdi tütecektir!

Anılamadım:

— Burada çubuk top atılınca mı işilir?

— Ramazanlarda öyle. Hattâ kaşıklar da şimdi işler.

— Onlar da mı topla?

— Evet.

Bu türlü patlayışlar müteferrik mahallerden geliyordu. Ufak bir minarede başına beyaz sarık sarmış biri iki eli yanaklarında olduğu halde bir şeyler okuyordu.

AHMET RASİM

Maarif Vekili Atyonda

Afyonkarahisar, 13 (A.A.) — Maarif Vekili Hasan Ali Yücel dün resmi ziyaretleri müteakip Ali Çetinkaya enstitüsünü teftiş ve öğle yemeğini lisede talebelerle birlikte yemiştir.

Yücel, öğleden sonra enstitü salonunda toplanmış olan ilk ve orta okul öğretmenleriyle umumî meseleler ile tedris ve terbiye işleri üzerinde görüşmelerde bulunmuş ve çocuk esirgeme kurumu pansiyonunu gezmiş ve Afyon yardım sevenler cemiyeti tarafından tertip edilmiş eşya sergisini açmıştır.

Avrupada mahsul % 40 noksan

Cenevre, 13 (A.A.) — İsviçre ziraat enstitüsüne yapılan ve Cenevre gazetesi tarafından negredilen bir tetkika göre, Avrupada mahsul geçen seneye nisbetle yüzde 40 noksandır. 1931 denberi en düşük mahsul bu seneninkidir. Macaristan, Bulgaristan, Romanya ve Yugoslavyada mahsul ancak bu memleketler ihtiyacını karşılayabileceklerdir.

GÜNDEN GÜNE

Askerlerimize hediye

VAKIT bundan bir müddet evvel bir fıkra neşretmişti. Mümtaz bir kalem sahibimizin imzasını taşıyan bu fıkra, hududu bekliyen askerlerimize hediye göndermeyi teşvik edecek bir hareket ve bunu gerçekleştirmeye matuf bir teşkilât vücuda getirilmesini teklif ediyordu.

Memleketin menafini güden bütün dileklere karşı olduğu gibi, bu müsbet ve faydalı teklif karşısında da C. H. P. nin derhal faaliyet geçerek askerlerimize şu veya bu maddi şekilde müzaheret etmek isteyen vatandaşlara ameli bir formül gösterdiğini görüyoruz.

Her şeyden evvel şunu tebarüz ettirmek lâzımdır ki, Parti İstanbul Müfettişinin de dediği gibi, bu müzaheret, askerlerimizi "tatmin için değil, tatyib için" olacaktır.

Türk ordusu, bütün ihtiyacları temin edilmiş ve edilmekte devam edecek büyük bir mücehhez var. İhtir. Onun için, — bir diğer tabirle ifade edelim: — Orduya gönderdiğimiz hediyeler, onlardan ziyade, biz gönderenleri memnun etmeye yarıyacak bir millî stür vesilesidir. Öz evlatlarımızı, elimizden geldiği kadar ve hattâ fazlasıyla yardım etmek imkânı irismekten daha büyük bir haz tasavvur edilebilir mi?

"Askere yün eldiven, yün çorap, yün sveter ve bu neviden giyecek levazımı gön. deriniz" diyorlar. Bunlar, birçoğumuz için — asgari birer adet üzerinden — temini kolay şeylerdir. Ayrıca subaylara, bir subayın ne gibi şeylere ihtiyacı olabileceğini takdir ve tesbit ederek bir torba içerisinde koyup göndermek imkânından bahsediliyor.

Bu hizmet, ulvî olduğu kadar da, insanın hayalini lezzetle dalgalandırarak romantik bir hadise olacaktır. Düşününüz: Hudut boyunda bekleyen, şahsan tanımadığımız ve kendi kardeşiniz kadar sizden olan bir kahraman Türk subayına, Türk erine, kendî elinizle seçtiğiniz bir traş takımı, bir deste mendil, kendi gözünüzün nurunu döşerek ördüğünüz bir sıcak yün yelek, bir eldiven veya çorap gönderip onun bu hediyeleri seve seve ve sizi düşünerek kullandığını tahayyül ediniz!

Bu derin manevî irtibat, bu asil maddî müzaheret fırsatını hiç bir Türk kadınının ve her an oraya koşmak sırasını bekleyen Türk erkeğinin kaçırması. çağma bütün varlığımızla eminiz.

HİKMET MÜNİR

Dün 16 şoför cezalandırıldı

Belediye seyrisefer zabıtası dün şehir içinde yaptığı taramada, 7 şoförü karnesiz şoförlük ettiklerinden, 3 şoförün sıhhi muayenesini yaptırmadığı, üç şoförün otomobil içinde dikiz aynası kullandığı, 2 şoförün numaralı şoför kasketi giymedikleri, bir taksii şoförünün taksii açmayarak pazarlıkla müşteri taşıdığı için, 17 kişi de tramvaylar durmadan atladıkları için cezalandırılmışlardır.

Hava Kurumu kongresinde Büyüklerimize çekilen telgraf-lara cevaplar geldi

Hava Kurumu İstanbul vilâyeti teşkilâtı halk mümessilleri kongresinin içtimal vesilesiyle başta Millî Şef İnönü olmak üzere kongre adına büyüklerimize gönderilen tazim ve başluluk duygularını teyit eden telgraflara aşağıdaki cevaplar gönderilmiştir:

Hava Kurumunun verimini artırmak için yapılan toplantı minasebatiyle haklarında izhar olunan samimî duygulardan dolayı Reisicumhur İnönü'nün teşekkürlerini arz ederim.

Umumi Kâtip Gedeleç

Millî havacılık gayemizin inkişafı için halk mümessillerinin içtimal minasebatiyle izhar edilen hissiyata teşekkür eder kıymetli başarılar dilerim.

M. M. Meclisi Reisi M. A. Renda

Millî havacılığımızın inkişaf

ve tekâmülü gayesiyle toplanmış olan sayın halk mümessillerinin hakkımda izhar ettikleri temiz duygularına teşekkür eder, mesailerinde başarılar dilerim.

Başvekil Doktor Refik Saydam

Halk mümessilleriyle birlikte yapılan toplantıda hakkımda gösterilen alâkaya teşekkür eder, mesainizde muvaffakiyetler dileriz.

Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak

Ön davamız havacılığımızın inkişafı yolunda verimli başarılar kaydeden Kuruma muvaffakiyetler diler, sevgiler sunarım.

C. H. P. G. S. Erzurum Mebusu Dr. A. F. TUZER

Merdiven başına geldikimiz zaman gayetle zarif bir iki gift kayıgım bize muntazır olduğunu görünce çocuklukta oyuncığa ne kadar sevinir idiysem, hemen o kadar sevindim. Türklerin bu derecede zerafetprest olduklarını bilmiyordum. Kayığa baktıkça anlıyordum ki bunda san'at-ı insana dair keşfi epeyce güç bir incelik, bir sır var... Al çuha döşemeler ne kadar yakışmış! Hele kıç tarafa atılmış olan aynı renkte ehran, ne kadar sanat kârane yapılmış. Bütün etrafına püskül yerine gülmüşten baklıklar takılmış... Oh!.. Şark!.. Sen bu deryaların malikelerini hile baştan çıkaracak cazibeleri nereden bulursun?.. Halbuki senin için kaba saba derler!..

Ya, kayıklarım kiryafet ve tuvaletleri!.. Taranmış saçlar üzerine oturtulmuş küçük al feslere mi, yanlarından birer su sırma işlenmiş yine al yeleklere mi, bunların altındaki bürüm, cük gömleklere mi bakayım? Yoksa giydikleri bembeyaz geniş kıvr kıvr donları mı müntehalarmı teşkil eden yine beyaz çoraplı ayakları örten al, işlemeli, ökçeli terliklere mi?..

Aman!.. Kayıkta oturur, ne

Perdenin Arkası

Tefrika Numarası 7

Bazan bu yüzden de aralarında dostluk havası içinde başlayıp acı sözlerle biten münakaşalar çıktığı olurdu.

— A.. kardeşim, doğrusu blüzunun rengi eteğine hiç de uymamış; biraz kendine baksana..

Şeklinde dostane bir ihtarla başlayan konuşmalar olurdu ki o söyler, öteki söyler, araya başkaları da karışır ve nihayet:

— Sen zaten zevksizin birisin, renk armonisi hakkımda küçük bir fikrin bile yok!

Gibi şiddetli bir cümleden sonra dargınlıkla, hiç değülse iki üç gün konuşmamakla, bazan da o gruptan ayrılıp rakip gruba ittifak etmekle bitirdi.

Hafta başlarında, tatillerden sonra evlerinden dönen arkadaşların köşe bucakta nefes nefese, etraftan duyulacak diye korkarak, çekinerek birbirlerine anlatırlardı bir takım manasızlıklar daha vardı ki bunlardan herhangi bir cümlemin iğitilmiş olması oldukça verimli bir dedikoduya sermaye teşkil edebilirdi. Ve nihayet giyimden, tuvaletten, ufak tefek hareketlere türlü manalar vermekten çıkan münakaşalardan sonra sıra ehemmiyetçe üçüncü, dördüncü derecede olarak ders bahsine gelirdi.

Bazan muallimlerden biri çalışkan talebeden birini takdir edecek olsa, arkasından dudak bükülür:

— Hoca da o hafızın nesini beğendi, bilmem!..

Gibi bir istihfaf cümlesi sarfedilirdi.

Buradaki "hafız" sözü elbette ki "aptal" manasına geliyordu; zira smıfta bir zümre vardı ki derse çalışmaz, pek akıllılık saymıyordu ve gitgide göreneğin testisi yayıldıkça yayılıyor; sarakaya almamak, ince ince alay edilmek bir çokları korkutuyor ve derslere

aldırmamak moda haline geliyordu.

Gülseren, senelerce içinde yaşamış olmandan gelme bir alışkanlık neticesi olmalı, mektebin koridorlarına, bahçesinin köşe bucaklarına varmaya kadar, her yerini severdi; hocalarının da hemen hepsine karşı başluluk ve saygı duyardı; arkadaşları içinde hoşlandıkları, beğendikleri, hattâ sevdiikleri vardı; fakat hiç beklemediği halde son sene etrafında bir gözümlü hissetti; dostluklar gevşemiş, dostlar çekilmişti; sanki harpte yanlışlıkla yolu düşman münakaşasına düşmüş bir asker gibi kendisini emniyetsiz bir hava içinde buluyordu. Smıf arkadaşlarından bazılarını kendisini rahatsız etmekten zevk aldıklarını gördü; anlamamazlığa geldi; düşmanları çoğaldı, düşmanlıklar kuvvetleniyordu; mektep idaresi nezdindeki kredisini kırarak sözler sarfedildiğini öğrendi, güllü geçmek istedi, hocalar Gülsereni şimdiye kadar tanımasaydı kendisini artık bundan sonra tanıtmamak düşündü.

Kendisine gösterilen bu düşmanlığın sebebini bilmiyor, fakat bu bahsi hiç kimse ile konuşmak istemediği için, hattâ böyle bir vaziyetin farkında bile görünmek istemediği için elbette bu sebebi de kimseye sormıyordu. Talebe cemiyetinin senelik toplantısı yapıldığı zaman o vakte kadar her sene idare heyetine aza seçildiği halde bu sefer ihtihapta kazanamadı; gerçi kendisi kazanmak için hiç bir teşebbüste bulunmamıştı, fakat düşmanlarının nasıl kuvvetle aleyhinde çalıştıkları açıkça görülmüyordu. Smıfta oldukça saf, kendi halinde bir arkadaşları vardı ki etliye sütlüye karışmazdı. Bu kız, Gülserenin aleyhinde çalışanlardan birine:

— İyi ama, sebep ne?

Diye sorduğu zaman gözleri nefret ve husumetle parlayan muhababın:

Edebi ve ictimai roman Yazarı Refik Ahmed Sevengil

— Görüyör musun, son zamanlarda ne kadar güzelleşti domuz!..

Cevabını verdiğini gelip Gülserene hayretle anlatmıştı.

O kadar şiddetle arzu ettiği şey! Bu söz Gülserenin dimağını bir şafak ziyası gibi aydınlattı. Sahiden öyle miydi?

Gülseren temiz, muntazam, iyi giyinirdi; üstüne başına bakardı; anası babası da parayı esirgemiyor, kızlarına her istediğini alıyordu. İnce bir zevki vardı, zarif ve sevimli olmağa çalışıyordu; fakat güzel miydi?

Beg dakikacık olsun yalnız, tek başına, kendi kendisine kalabilmek için büyük bir arzu duydu; heyhat, derste beraber, teneffüste beraber, yemekte beraber, yatakhane beraber, daima başkalarıyla beraber yaşamak o gün Gülserene pek azaplı geldi; nihayet küçük bir hileyle müracaat ederek hastalanmış gibi yayıp hekime çıkmayı ve mektebin küçük revirinde yatmayı aklına etti. Mektebin doktoru ona şöyle uzaktan baktıktan sonra:

— Bugün güç dersler var, galiba.. Hadî neyse, yine biz aldandık olalım!

Dedi ve bir kâğıdın üstüne "bir gün istirahat" diye yazıp imzalayıp uzattı.

Revir dört yataklı küçük bir odadan ibaretti; fakat hastalanırlar hemen daima evlerine gönderildikleri için burada çok defa kimse bulunmazdı. Gülseren odaya girdikten sonra kapıyı arkasından kilitledi, duvara asılı aynaya doğru ayakları heyecandan birbirine dolgarak yürüdü. Sağını başını toplamak, düzeltmek, süslenmek için her gün herkes gibi ve herkesin içinde

(Devamı var)

Politika:

Petenin mesajı

Mareşal Peter. Fransız milletine hitap eden mesajında müstakbel Alman - Fransız sulhunun alabileceği şekillerden de bahsediyor. Mareşala nazaran bu sulh ya an'anevi tahakküm esasına dayanacak, yahut bir işbirliğini istihdaf edecektir.

Bu iki nevi sulh da iki nevi dünya görüşünden, hayat telâk. kisinden kuvvet almaktadır. Almanyanın tercih edeceği yollar, galibin hattıhareketine göre olacaktır da ihtiyar Mareşal anlatıyor.

Mareşal ihtiyar ve gün görmüş bir adam, hattâ biraz da feylezof edasıyla müstakbel sulhın her iki şekli önünde nehirler yapılabileceğini söylüyor: "Eğer bize bütün yollar kapanacak olursa beklemeyi ve ısrap çekmeyi bileceğiz. Eğer bilâkis dünya üzerinde bir ümit yükselirse hâcetimize ve yaslarımıza hâkim olmayı bileceğiz. Zafferine hâkim olmayı bilen galip karışında biz de mağlûbiyeti mize hâkim olacağız."

Mareşalın bu güzel ve içli sözleri arasında Fransanın her şeye rağmen Almanyaya ile anlaşma arzusunda bulunduğunu sezmemek kabil değildir. Lâvalin Paris seyahatlerinden çıkarmak istediği netice ile Petenin beyanatı arasında da tabii sıkı bir irtibat mevcuttur.

İngiliz düşmanlığı ile şöhrat kazanmış olan Lâval ve Petenin bütün ümitlerini Almanyaya bağlamaları mümkündür. Fakat zaferine hâkim olan galip ile, mağlûbiyetine hâkim olacak mağlûp arasındaki irtibatı hangi mistik kuvvet temin edebilir? Şimdiye kadar diplomasi münasebetleri daima yakın ve uzak menfaatleri kuvvet zaviyesinden tetkik ederek realize etmek manasını ifade etmiştir. Şu halde Fransayı iyi bir sulha kavuşturacak imkânlar neler olabilir?

I — Avrupanın büyük ekonomik nizamı uzun zaman İngilterenin tanzim ettiği esaslara göre işlemiştir. Bu nizamın Almanyaya tarafından yeniden kendisi mihrak olmak üzere tanzimi esnasında Fransanın bir kıymet olarak hesaba katılması.

II — Fransanın Almanyaya ile şimdiden işbirliği ederek Almanyaya fiili yardımlarda bulunabilecek bir hale gelmesi ile gelecek sulh şartlarının hafifletilmesi.

Bu ihtimallerin haricinde, yani Fransa sarahatla Almanyanın safında yer almadıkça kendin kuvvetinden bazı parçaları emrine vermedikçe faydalı bir sulh temini mümkün değildir. Fakat Fransa bugünkü şartlar içine düştükten sonra ona yenen fedakârlıklar yaptırmak ne kadar realiteye uygundur ve bu teşebbüs ne derece müsbit netice verebilir?

Fransa harp saflarından ölüm ve fedakârlık davasını kabul etmediği için çıktı. Bugün daha gayri müsait şartlarla fedakâr. İhtiyar nasıl kabul edebilir? Kabul etmeyince de memnun olabileceği bir sulh nasıl elde edebilir?

Fransada vaziyet bu halde olunca Mareşalın arzularının tahakkukunu temin edecek hiç bir reel vasıta kalmamış demektir. Mareşal bugünkü şartlar içine Fransanın müsait bir şekilde sulha kavuşması için İngilterenin galebesini beklemekten başka yapacağı şey yoktur.

SADRI ERTEM

Eski bir Yunan feylozofu, insanlara en büyük hayat düsturu olarak (kendini bil) demişti. Bir ferid için bu düstur ne kadar önemli ise bir ulus için mahakkak ki daha çok önemlidir. Ulusun kendisini bilmesi demek her şeyden önce sayısını bilmektir. Bu bilgiyi bize önümüzdeki İLKTEŞİRİN'de yapılacak olan (Nüfus Sayımı) temin edecektir.

BAŞVEKÂLET

İstatistik Umum Müdürlüğü

Şehir Haberleri

Ziraat Vekâleti tohumluk yardımını genişletiyor

Ziraat Umum müdürü tetkik seyahatinden döndü

Trakya ve garbi Anadolu'da geniş bir tetkik seyahati yapan ziraat umum müdürü Abidin Ege Ankaraya dönmüştür. Umum müdür, bu seyahatinde Edirne, Tekirdağ, İstanbul, Çanakkale, Balıkesir, Manisa ve Aydın vilayetleri dahilinde ziraat vaziyeti tetkik etmiş ve ziraat müesseselerimizi dolaymıştır.

Abidin Ege Edirne'de hususî muhasebeler Ziraat Vekâletine devredilen meyva fidanlığı, Yeşilköy tohum ıslah istasyonu, Büyükdere meyvacılık istasyonu, Çanakkalede Umurbeyli meyvacılık istasyonu ve fidanlık, Balıkesirde yeni kurulmakta olan örnek çiftliği ve çiftlik mektebi, Manisa Amerika asma fidanlığı ve vilâyet, meyva fidanlığı, İzmirde ziraat mektebi, ziraat mücadele istasyonu, Bornu, muş, bu müesseselerin önümüzdeki yıl içinde takip edecekleri iş programlarını gözden geçirmiş ve yapılması gereken işler hakkında direktifler vermiştir.

Bundan başka, tetkik muntakasına dahil vilâyetlerin ziraat müdürlüklerinde bütün teşkilât mensuplarının da hazır bulunduğu muhtelif toplantılar yapılarak vilâyetlerin umumî ziraat, bağcılık, pamukçuluk, tütünçülük ve ziraat sanatlarına mütâallik işleri üzerinde görüşmeler yapılmış, vilâyet ziraatinin inkişafı için icabeden tedbirler kararlaştırılmış, ihtiyaçlar tesbit olunmuştur.

Son yıl bol ve iyi mahsul alan çiftçilerimiz yeni güz ekimi devresine büyük bir şevkle girmiştir. Hükümetin de her sahada yaptığı yardımlar geniş mikyasta istifade ederek önümüzdeki yıl bu senekinden de berebetli mahsul almak azmindeyiz. Çiftçilerimizin tohumluk ihtiyacını temin eden Ziraat Vekâletimiz bu husustaki yardımını genişletmiştir.

Tohum ıslah istasyonlarında bu sene istihsal edilen yüksek vasıflı tohumlukların 450.000 Kg. a balığ olacağı tahmin edilmiştir. Bundan şimdiye kadar halka 102 bin 200 kilo buğday, 55.050 kilo arpa, 14.500 kilo da yulaf tevzi edilmiştir.

Bundan başka Antalya sıcak iklim nebatları ıslah istasyonunda elde edilen çeltiklerden 2000 ve Bursanın iyi cins çeltiklerinden 1000 kilosu Boyabat çeltik komisyonu emrine tahsis edilmiştir. Bunlar çiftçilere tavizan verilecek ve gelecek yıl tavizden istirdat edilenler diğer çiftçilere verilmek suretiyle bu muntakada yüksek vasıflı çeltiklerin tamimine çalışılacaktır.

Dövizlerin vasatı fiyatları

1. İkincişerin 1940 tarihinden 30. İkincişerin 1940 akşamına kadar itibare alınması lazım gelen ve borsada kote olan ve olmaları dövizlerin vasatı fiyatları aşağıda gösterildiği şekilde tesbit edilmiştir:

	Lira	Kr.	Santim
1 Sterlin	5.	23.	875
100 Dolar	131.	95.	—
100 Fransız frangı	—	—	—
100 Lîre	—	—	—
100 İsviçre frangı	29.	73.	25
100 Florin	—	—	—
100 Raymark	—	—	—
100 Belçika frangı	—	—	—
100 Drahm	0.	99.	75
100 Leva	1.	62.	25
100 Çekoslovak K.	—	—	—
100 Pezeta	13.	89.	75
100 Zloti	—	—	—
100 Pengö	26.	52.	75
100 Ley	0.	17.	50
100 Dinar	3.	13.	50
100 Yen	31.	13.	—
100 İsveç kronu	31.	01.	25
100 Ruble	—	—	—

Sar'ali bir motör bekçisi

Denize düşüp boğuldu

İnebolunun Alana nahiyesine bağlı Zarana köyünden Osman oğlu (40) yaşlarında Cemal, Küçük-pazarda Tekirdağ iskelesinde bağlı bulunan Abdullahın motorunda bekçilik etmektedir. Kendisi sar'a hastalığına müptela olup bir müddet evvel hastalığının tesirile denize düşmüştü. 4/10/940 tarihinde tegayyüp eden Cemal düdü motorun bağlı bulunduğu yerde denizde ölü olarak görülmüş ve karaya çıkarılmıştır.

Tabibi adli cesedi muayene etmiş, ölümü intaç eden yara bere mevcut olmayıp hastalığının tesiriyle denize düşerek suda boğulmak suretiyle öldüğü anlaşılmıştır. Cesedin gömülmesine izin verilmiştir.

VAKITA
abone
olunuz

Meseleler:

Salkımsöğütteki tahta perdeli arsa

Belediye geçen sene birinci sınıf caddelerin güzelliğini bozan ve üzerine bina yapılmamış bulunan boş arsaların etrafına birer duvar çevrilmesini, bu suretle gelip geçenlerin öteberi atarak buraların birer mezbelik olmaktan kurtulmasını temin için arsa sahiplerine tebligat yaptırmıştı. Şehrin en hünera yerlerindeki caddeler üzerine tesadüf eden arsaların etrafı çevrilmiş olmasın rağmen Sirkeci'de Salkımsöğüt civarında eski bir otel arsası çirkin manzarasıyla gözümüze çarpıyor. Bu arsanın çirkinliği giderilmek için etrafına bir de — manzarayı daha fazla çirkinleştiren — tahtaperde çevrilmişti. Evvelki günkü rüzgârın şiddetiyle bu tahtaperde de yaya kaldırım üzerine devrildi. Arsanın güzelliği de (!) büsbütün ortaya çıktı. Aradan bir sene geçtiği halde şu tek arsanın sahibi hâlâ duvar yaptırmıyacak mı? Eğer duvar yaptırmaya takati yoksa bari arsayı münasıbine satıp da alan adam bari bu çirkinliği ortadan kaldırsa!

Kısa haberler:

* Nafia Vekâletince yeni hazırlanan zellele muntakalarındaki inşaatat talimatname Başvekâlete gönderilmiş ve alâkadarlara tahmin olunmuştur.

Talimata göre ahşap ve kâğıt binalar en çok iki kat, tuğla inşaatat üç kat olarak yapılabilecektir. Kerpici inşaatat hatırlar ve direklerle takviye edilme şartıyla müsaade edilecektir.

* Eylül ayı içinde İzmir limanında yapılan ihracatın kıymeti bir milyon yedi yüz kırk dört bin altı olmuştur. Bu ihracatın en yüksek kısmı Amerika yapılmış bulunmaktadır.

* Romanya ile yaptığımız ticari anlaşmaların tatbiki için Romanyada bulunan petrol limited müdürü Sedat Ziya, Ziraat Bankası müdürü Mehmet Ali ve Adana pamuk ihracatçıları birliği reisi Kasımdan müteakik heyetimiz Salı günü memleketimize dönecektir.

* Çarşamba akşamı saat (21) de Çağaloğludaki Halkevi Salonunda reis Yavuz Abadan tarafından bir konferans verilecek ve Temsil şubesi (Ateş) piyaseti temsil edecektir.

Göçüp düşündükçe:

Kazanç vergileri

MUHAREBE, istihsalı azalttı. Eşya fiyatlandı. Milyonlarca kolun tarladan, tezgâh ve fabrikadan çekilişi, elbette böyle neticeler verecektir.

Yavaş yavaş, stoklar tükendikçe pahalar yükselir. Bu, bir iktisat kanunudur. Elveriş ki, sebpsiz fırlayışlar olmasın. Dünya, büyük felâketler içinde yuvarlanırken, başka memleketlerde bir lokma ekmeğe, bin mihnetle kavuşulurken, yurdlarında her şey bol, her nimeti eksiksiz bulanlar, sedceye kapansalar yeridir. Bu saadete erenlerin, şikâyet hakları olamaz.

Türkiye, dünyanın bu nimete ermiş bahtiyar topraklarından. Yurdumuzda refahın her türlü var. Hiç bir şeyin hasretini çekmiyoruz. Zengin bir iklim, güzel bir vatan dekoru içindeyiz. Bunların hepsini gölgede bırakan parlak bir tarih şaniyle de kucağımızdır. Her Türkün bugün hissi işte budur.

Ancak bu saadeti, bu iç ve dış hazzını arttıracak bazı tedbirlerin de alınabileceğine inanıyoruz. Meselâ, piyasadaki fiyat yükselişlerinin gerçeğini yapmasından seçersek, bu yolda kuvvetli bir adım atılmış olur.

En büyük dertlerden birine de, şimdiye kadar hemen hemen hiç dokunulmadı. Fiyat yükselişlerinin bütün yükünü yalnız bir sınıfın üstünde bırakmamak lazımdır.

Tüccar, malına kendi hakkını ekledikten sonra fiyat biçer. Zahire borsaları, Ticaret odaları da böyle yapar, haklı bulur. Dün, Havagaz ve Elektrik şirketlerinin de, kömürün pahalıya çıkmasını bahane ederek tarifelerini yükseltmek yoluna girdiklerini okuduk. Eğer iddiaları doğru ise, birkaç paralık bir zam daha olacak demek.

Fakat acaba, o tüccarlar, bu şirketler şu yaptıkları zam kadar bir farkı kendi adamlarına, çalıştırdıkları memurlara da veriyorlar mı? Muayyen bir bütçe ile çalışan sınıf, yani memur sınıfı bu paha yükselişlerinin en büyük ızdırabını çekmektedirler. Onların maaşları hudutludur. Her pahaya çıkan madde, o maaşın üstüne bir çekik darbesi gibi iner.

Bu noktada durulmasını ve memur maaşlarından kazançla buhran vergilerinin kaldırılmasını, şirketlerin ve hususî müesseselerin de kendi adamlarına verdikleri ücretin piyasadaki yükselişten örnek almasını istemek zamanı gelmiştir.

Mühendis mektebi müsabaka imtihanını kazananlar

Mühendis mektebi müsabaka imtihanında kazananların kayıt sırasile isimleri:

1 Ömer İnönü, 2 N. Uzelç, 5 A. Ülgen, 6 M. Salihoglu, 18 H. Akgün, 19 N. Balç, 20 İ. Pınar, 22 A. Kızıltan, 23 O. Yalvac, 25 U. Yokokü, 30 E. Güris, 31 S. Yelkin, 32 S. Hızalan, 34 H. Serter, 36 S. Ünbyrak, 37 N. Ayçıl, 41 Z. Demirgüç, 41 M. Dalfes, 44 A. Dalfes, 45 H. Yegener, 46 S. Eser, 47 İ. Özdemir, 48 Y. Tolun, 49 H. Ergeçen, 51 H. Ünal, 56 C. Daşlam, 62 K. Yücelen, 68 N. Balevi, 69 F. Uran, 70 H. Ustün, 71 İ. Bilgin, 73 M. Bozkurt, 74 T. İskit, 81 S. Dalkırcı, 82 A. Özban, 87 A. Tokus, 91 Y. Nisanyan, 92 S. Ferkin, 93 O. Kısakürek, 94 F. Şentürk, 95 N. Erkilanç, 97 S. Sarıgül, 98 S. Sayun, 99 B. Kuguz, 100 A. Bekond, 101 B. Demiren, 102 Z. Kutay, 104 N. Gökeay, 105 A. Pekmez, 107 A. Sabri, 115 İ. Arkoğlu, 118 K. Ekdit, 119 N. Ölsen, 121 S. Hancı, 125 H. Ükte, 128 D. Haçyan, 130 S. Kamhi, 131 F. Keptep, 133 G. İpekçi, 136 A. M. Şodak, 138 S. Kılıç, 139 İ. Konnoğlu, 142 İ. Aka, 143 N. Özdaş, 146 O. Pınar, 149 A. D. Yeğenoğlu, 154 M. Çinelioğlu, 159 Y. Yafet, 167 H. Güz, 168 G. Ertas, 169 H. Enderbirol, 170 A. Pamuk, 174 M. Boy-

sak, 175 T. Bayraktar, 180 A. Erdem, 181 K. Mirsan, 182 N. Abay, 185 M. Eryasa, 187 N. Uzakat, 188 İ. Çiftoklar, 189 T. Kazanoğlu, 197 F. Çelik, 208 K. Gulgaz, 212 B. Çağlar, 213 S. Mengillibürlü, 219 A. Saka, 223 S. Gökdeli, 223 N. Edilem, 225 K. Gürsel, 233 S. Karaali, 234 Z. Üstkan, 235 A. Karahasan, 237 N. Bayraktar, 238 F. Altan, 239 R. Güllink, 244 L. Anar, 251 M. Şen, 261 Y. L. Mizrahi, 262 M. Sandıkçioğlu, 263 R. Altın, 265 V. Varol, 276 F. Kurcan, 291 G. Özdeş, 292 M. İman, 295 H. Üzerten, 299 C. Sağlam, 304 M. A. Ünsal, 306 J. Samanon, 307 A. Madoglu, 309 H. Übudak, 319 H. Danus, 320 E. Dilmen, 321 H. Danus, 323 Z. Yılmaz, 337 S. Bilge, 340 İ. Doğan, 345 O. rAngos, 350 F. Kibaroglu, 353 K. Kutlu, 358 H. Atalar, 363 T. Savaş, 393 A. Terzibaşı, 394 H. Z. Sarman, 341 S. İmren.

Poliste:

Bir çocuk ağır yaralandı

Samatyada Aliefendi sokağında 10 numarada oturan Hüseyin oğlu 7 yaşlarında Nejat çeşmeden su doldurmak üzere evine giderken yolda birdenbire yere düşmüş ve elindeki su şişesi kırılmıştır.

Camlar zavallı çocuğun yüzüne, gözüne ve karnına saplanmış, ağır surette yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralı hastahaneye kaldırılmıştır.

KOMŞUSU TARAFINDAN DÖVÜLMÜŞÜ! — Küçük Mustafa fapaşa mahallesinde 7 numarada oturan Sükrü kız 33 yaşlarında Emine polise müracaat ederek, aynı evde oturan Mehmet karısı 23 yaşlarında Hayriye tarafından dövüldüğünü iddia etmiştir. Hayriye yakalanmıştır.

REKLAM ASMAK YUZUNDEN — Galatada Karabaş tiyatrosunda ilâncılık yapan Hüsnü reklâm asmak yüzünden arabacı Burhan ile aralarında kavga çıkmış. Burhan bıçakla Hüsnüyü kolundan yaramıştır.

OTOMOBİL ÇARPTI — Küçükpazarda oturan İdris Karaköyden geçenler söfor Alinin idaresindeki otomobilin sadamesine maruz kalmış ve yaralanmıştır. Yaralı hastahaneye kaldırılmıştır.

Bir kitara hocası aranıyor

Metod üzerine ders verebilen bir kitara muallimi aranmaktadır. Gazetemiz idarehanesine müracaatları.

(Devamı var)

Devlet Kusu

Aşk ve macera romanı

Yazan:
Moris dö KobraÇeviren:
Muzafer Acar

galanıyor.. Okyanusun mutad çirpmış anlaşmazlığın görünmez, yegâne şahidi..

* * *

17 Eylül
Hapishane müdürü ertesi sabah beni görmeğe geldiği vakit, halinde çok aziz bir misafirini hakkiyle ağırlamağa muvaffak olmuş bir ev sahibinin memnuniyeti okunuyor.

Kendisine baş gardiyan ile yapmış olduğumuz gezmeyi anlattım ve "Kazanova," ve emsali mahkûmların yarı çılgın olduklarını, bunları hapishanede değil hasta hanelerde tutmanın daha insanî bir hareket olacağını söyledim.

Tasdiği etti. Sonra yüzü garip bir hal alarak alçak bir sesle konuşmaya başladı:

— Mösyö Paterson, bazı mahkûmların hususî hallerini tetkik etmek arzusunu göstermiştiniz. Öyle zannediyorum ki 102 numara mahkûmı göndermiş olduğumdan bana lânet etmeyeceksiniz. Hiç değilse yüzüne bakılır bir kadındır.

— Bilâkis General.. Çok memnun oldum.

— Ha! Ha!.. Bari uzun müddet yanınızda tutunuz mu?

— Bir buçuk saat kadar..

— Fazla değil mi?

— Hayır.. Sonra tekrar getiren gardiyana teslim ederek yatakhane sine yolladım.

— Bu saygınıza lüzum yoktu Mösyö Paterson.. Sabahleyin saat altıda öten düdüğe kadar yanınızda alakoyabilirsiniz.. Fakat söyleyin bana, sizde ne his bıraktı?

— Çok mükkemmel.. Bu alelade mahkûmlardan bir değil..

— Bunu kime söylüyorsunuz?

Eğer mevkim müsait olsa idi, çoktan üzerindeki hakkımı istimal ederdim.

Ve yılmış tebessümünden anlaşılan aşırı bir nezaketle ilâve ediyor:

— İşte bunun için onu bilhassa size ayırmıştım.

Onu uyandırmak, aldandığını anlatmak, bu kadar dikkat ve itinasın lüzumsuz olduğunu söylemek lâzım mıdır? Zannetmiyorum.

İngiliz tayyareleri Berlini bombaladı

(Baş tarafı 1 incide)

Başka yerlerde endüstri hedefleri bombardıman edilmektedir. Bunlar arasında Hekingen'de bir alüminyum fabrikası, Valdeck'de bir elektrik santrali, Essen'de Krup fabrikası, Torga'da bir yüksek fırın, Bitterfeld'de bir madeni malzeme fabrikası ve Amsterdamda Fokker tayyare fabrikası vardır.

Kolonyada ve Hanoverde petrol depoları Hamm ve Kolonyada emtia garları, Dortmund-Ems bentleri ve müteaddit düşman tayyare meydanları bombardıman edilmektedir.

Sair bombardıman tayyare filoları da Mang limanlarına ve Gritnez burnunda uzun menzilli topların mevzilerine hücum etmişlerdir.

Sahil muhafaza kumandanlığı emrindeki tayyareler de cumartesi günü Norveç sahilleri açıklarında gemi kafilisine hücum etmişlerdir. Bir düşman işe gemisi hasara uğramıştır. Diğer gemilere mitralyöz ateşi açılmıştır.

Pazar gecesi de sahil muhafaza tayyarelerinden müteakik bir filo işgal altında bulunan Fransada Lorient'de elektrik santralına muvaffakiyetli bir hücum yapmıştır.

Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizden hepsi üslerine dönmüşlerdir. Düşmanın bir ağır bombardıman tayyaresi şark sahilinde bir haraj balonu kablosuna çarpaarak denize düşmüştür.

Londraya yapılan taarruzlar

Londra, 13 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği:

Geçen geceki düşman taarruzlarının ekserisini gece yarısından evvel yapılmış ve hava faaliyeti bu sabah erkenden nihayet bulmuştur. Taarruzlar bilhassa Londra mntakasıyla Midlands'in bazı sahalarına tevcih edilmiştir. Keza cenub garbide iki yere ve şark ve cenub kontluklarında bir çok noktalara bombalar atılmıştır.

Londrada bir miktar ev ve diğer binalar harap olmuş veya hasara uğramıştır. Bir yeraltı şimendifer istasyonuna bomba düşmüş ve bazı hasar olmuştur. Ölü ve yaralı varsa da bunların sayısı öyle korkutucu kadar değildir. Çok daha azdır.

Alınan haberlere göre Londra mntakasında her tarafta ölü ve yaralıların sayısı çok değildir.

Midlands'in bir şehrinde evlerde, ticarethanelerde ve diğer binalarda çok mühim hasarlar olmuştur. Bir çok yangın çıkmıştır. Bu mntakada itfaiye bilhassa vazifesini mükemmel yapmıştır.

Bu sabah çok erken yangınlar söndürülmüş veya bastırılmıştır. Bir kaç ölü ve yaralı vardır.

Başka taraflarda, bazı yerler hasara uğramış ise de alınan raporlarda bu hasarların ağır olmadığı ve yaralı ve ölü sayısının da keza yüksek olmadığı bildirilmektedir. Dün kayıp olduğu bildirilen bir pilotumuzun kurtulmuş olduğu şimdi haber alınmıştır.

Berlin, 13 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor:

Pazar gecesi İngiliz tayyareleri Muenster fakültesi kliniğini bombardıman etmişlerdir. Tayyareler, Kızılağaç işaretini taşıyan hastanelerin üstünde uzun müddet uçmuşlardır. Atılan dört infilak bombasından biri üniversite kliniğinin sıhhat enstitüsü üzerine düşmüştür. Klinik civarında bulunan evlere de ayrıca iki bomba atılmıştır. Bu evler ciddi hasara uğramıştır. Ay ışığı olduğundan he-defler kolayca görülmekte idi. Büyük hastanelere isabetler olmamıştır. Bu da sırf tesadüftür. Herkes sığınaklarda bulunduğundan yaralı yoktur. Hastaneler civarında hiç bir askeri hedef yoktur.

Berlin, 13 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Dün, gündüz ve gece, Alman hava kuvvetlerinin Londraya ve büyük Britanya adasının diğer mntakalarına karşı taarruzları büyük bir tesirle devam etmiştir.

Londrada, hafif Alman tayyare teşekküllerinin başlıca hedefini Taymıs nehri kavşının ve Ostindia tezgâhlarının şimal mntakasıyla Londra köprüsünün iki yanındaki mntakalar teşkil etmiştir.

Victoria parkının şarkında isabetli atışlar müşahade olundu. Vaterlo garına müteaddit bomba isabet etmiştir. Müntakalı ciddi bir inkıtar beklenemez.

Gecelerin, Alman tayyareleri gündüzkü taarruzlar esnasında

Amerikada reisl cumhur namzedi Vilki diyor ki:

İngilterenin mukavemetini arttırmak için elimden gelen her şeyi yapmağa azmettim

Boston, 13 (A.A.) — Röyter:

Cumhuriyet partisinin reiscumhur namzedi Vilki, burada söylediği bir seçim nutkunda demiştir ki:

“Norveç yıkıldığı zamandır ki İngiliz milleti kendi hakiki tehlikesini, dahildeki tehlikeyi görüyor. O zaman İngiltere, hükümetinin başına kuvvetli bir adam koydu. Çoşuk fazla geç gelmemiş olmasında dua ediyorum. Bu kahrman İngiliz milletinin kuvvetini arttırmak için iktidarında bulunan her şeyi yapmağa azmetmiş bulunuyorum. Sizlerin de iktidarınızda bulunan her şeyi yapmağa azmetmiş olduğunuzu biliyorum.

Vilki, hattâ şimdi bile nazi ajanların Amerika Birleşik devletlerinde propagandalarına devam ettiklerinden ve bu propagandaları ile ticari kârlar göstererek Amerika iş adamlarını tuzağa düşürmeğe çalıştıklarından bahsetmiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir.

Etrafımızda dünya harp içinde ve muhalif bir hükümet sistemi yükselmştir. En kuvvetli üç diktatörlük devleti, bizim aleyhimize bir ittifak aklettmişlerdir. Sulh halinde yasıyalabiliriz, fakat bu sulhü nasıl idame edeceğimizi bilmemiz lâzımdır. Kim olursa olsun hiç bir kimsenin harbi için çarpışmayacağı. Gençlerimiz, Avrupa dışında kalacaklardır. Fakat kimseyi de teskin etmek istemiyoruz. Çok kuvvetli bir hava kuvveti, bir ordu ve bir donanma yapmamız lâzımdır. Tâ ki hiç bir diktatör, ticaretimize, menfaatlerimize ve halkımıza dokunmasın.

Aramızda hiç birimiz, Hitlerin bize hücum için atlantik aşırısına bir seferi kuvvet göndermeği tasarladığını düşünecek kadar aptal değiliz. Fakat aramızda hiç birimiz de Hitlerin aleyhimize niyetler beslediğini inkâr edecek kadar da kör değiliz. Hitler biliyor ki bu burada Amerikada demokrasiyi hakiki surette kuvvetli bir hale getirirsek, kendisinin tahakküm rejimi hiç bir zaman devam etmeyecektir.”

Triyesteden Romanyaya otomobil yolu yapılacak

Milano, 13 (A.A.) — D.N.B. muhabirine göre, Trieste'de çıkan Piccolo gazetesi, Belgrattan aldığı bir haberi vermektedir: Yugoslavyadan geçerek Romanyayı Triesteye bağlayacak olan otomobil yolunun inşaatı projesi tatbik edilmek üzeredir. Bu yolun Romanyaya ait kısmı hakkındaki bir anlaşma yapılmıştır. Şimdi de alâkâli Yugoslav makamları ile müzakereler yapılmaktadır.

Londranın merkezinde çıkarılmış olan büyük yangınları görmüşlerdir. Cenubi İngilterede tek başlarına ve alçaktan uçan harp tayyareleri iki asker kampına taarruz etmişlerdir. Binalar ağır hasara uğramıştır. Keza iki limanda hasarlar yapılmıştır.

Hasting'de şimendifer tesisatı tahrip olmuştur. Bir hava gazı deposu ateş almış ve müteaddit bina harap olmuştur.

Geceyin büyük tayyare teşekkülleri İngilterenin merkezinde müteaddit silâh fabrikalarına hücum etmişlerdir. Şiddetli infilaklar ve yangınlar bu hücumların tesirli olduğunu göstermiştir.

Bir Alman denizaltı gemisi ceman 25.741 tonilâtoluk beş silâhı ticaret vapurunu batırmıştır. Babka bir denizaltı gemisi de ceman 16.300 tonilâtoluk vapur batırdığını bildirmiştir.

Adeti üzere, düşman gündüzden Alman topraklarına taarruz etmiştir. Gece vakti İngiliz tayyareleri bir çok yerlerde Almanya üzerinde uçmuşlardır. Bunlardan birkaçı Berlin'e kadar gelmiştir. Bu raya atılan bombalar maddi hasar yapmamıştır. Sığınaklara girme miş olan bazı kimseler yaralanmıştır.

İngiliz hava kuvvetlerinin garbi ve şimali Almanya'da endüstri tesisatı üzerine yaptığı taarruzlar muvaffak olamamıştır.

Ölümler ve yaralıları vardır. Hollandadaki yerlere yeniden birçok İngiliz bombaları atılmıştır. Askeri hasar olmamıştır. Fakat bir kaç ağır olmak üzere evler hasara uğramıştır.

Siyasi meselelere karışmaması için

Fransada vilâyet meclisleri toplanmayacak

Vişi, 13 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Anayasada ıslâhat yapılmıyacak kadar, hükümet, vilâyet umumi meclislerinin faaliyetini tatil etmeye karar vermiştir. Bu suretle bu meclislerin ilkteşrin ihtimalarının da yapılmaması kararlaştırılmıştır. Bu kararlar hükümet, vilâyet umumi meclisleri toplantısının siyasi bir tahrike meydan vermesinin önüne geçmek istemistir. Bununla beraber, idari ademi merkezîyet prensipini muhafaza etmek kaygusunu göstermek isteyen hükümetin kararı mucibince sırf istişari mahiyette idari bir komisyon valilere yardım edecektir.

Bu komisyonlar temennilerde bulunamayacaklardır. Vilâyet umumi meclislerinden bir azanın bu komisyona iştiraki mecburidir. Bu suretle mahalli menfaatlerin idaresi en salâhiyetler şahıslar tarafından tedvir edilecek ve işe siyasi meseleler karışmamış bulunacaktır.

Marsilyada işten çıkarılan memurlar

Marsilya, 13 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Enebi babadan doğmuş memurlar hakkında 17 temmuz ve 14 temmuz ve 14 ağustos 1940 tarihlerinde çıkan kararnameler mucibince Marsilyada 453 memurla 25 yardımcı memur müstafi addedilmişlerdir.

Ruzvelt

(Baş tarafı 1 incide)

— Bu garp yarı küresinin müdafaasından bahsettiğimiz zaman yalnız şimali ve cenubi ve merkezi Amerika topraklarını ve civar adaları kasdetmiyoruz. Aynı zamanda Atlas ve Pasifik denizlerini den rahatça istifade etmek hakkını da kastediyoruz. Bu bizim ananevi siyasetimiz olmuştur ve yine de ananevi siyasetimizdir.

Biz, Amerikalılar, garp yarı küresinin bu denizlerini tecavüz hareketlerine karşı müdafaasını kendi tamamlılığımızın müdafaası ve himayesi unsurlarından biri olarak telâki ederiz. Bu siyaseti muhafaza etmek hususundaki niyetimiz hakkındaki şüphe kalmaması için bu siyaseti tekrar teyit ediyoruz.

Totaliter rejimlerin tahakküm usullerine acı bir telmih yapan Ruzvelt, Amerikanın harbe hazırlanmasının sulh için en sağlam teminat olduğunu beyan ederek totaliter devletlerin demokrasilere karşı “ayırarak yenmek”, düsturu kullandıklarını söylemiş ve sunları ilâve etmiştir:

“Bu düstur bizim kıtamızda muvaffak olamayacaktır. Diktatörlerin bize takip ettirmek istedikleri yola korku ve tehdit ile girmeye mecbur edilemeyiz. Avrupa ve Asya diktatörlük memleketlerinin hiç bir anlaşması, kendimiz için ve demokrasinin için münasip gördüğümüz yolda bizi durduramaz. Diktatörlük memleketlerinin hiç bir anlaşması hemen hemen yalnız başına diktatörlere karşı koyan hür millete yardım etmeğimize mani olamaz.”

Amerikanın silâhlanmasından bahseden Ruzvelt demiştir ki:

“Mıslı görülmemiş tehlikeler, Amerika sâhillerini düşman devletler anlaşmalarına karşı müdafaaya kâfi gelecek bir deniz ve hava kuvveti yaratmaya Amerika'yı mecbur etmiştir.”

Müteakiben, Ruzvelt, şu suali sormuştur:

“Amerikalılar, tehlikede olan madıkları hakkında verilen teminatı neden kabul etmiyorlar?”

Sorduğu suale yine kendi cevap veren Ruzvelt demiştir ki:

“Tarih, aynı teminatın Holland milletine, Norveç milletine ve Belçika milletine de verildiğini bize göstermektedir.

İngiliz erkek ve kadımları, hak bilinen şeyin hür bir millet tarafından nasıl müdafa edildiğini bize gösteriyorlar. Onların kahrmanca müdafaaları imtihana çekilen demokrasî kudretinin bir delili olarak ebediyen zikredilecektir.

Ruzvelt nutkunu “Yaşasın demokrasî, sözlerle bitirmiştir.

Japonyada üçler paktı kutlandı

Tokyo, 13 (A.A.) — D. N. B. muhabiri bildiriyor:

Bugün Japonya üçler muahedisinin akdini ve imparatorluk siyaseti cereyanını kutlamıştır. Bütün şehirlerde büyük tezahürler olmuştur.

Tokyo'da altı büyük meydan da toplantılar yapılmış ve bu toplantılarda 200 binden fazla halk bulunmuştur. Hükümet erkânıyla Alman ve İtalyan büyük elçileri de söz almışlardır.

Japon hariciye nazırı Matsuo, ka demiştir ki:

“Üçler paktı sade bir vesika değildir. Bu, daha ziyade beşeriyetin refahını temine yarayacak bir paktır. Çünkü harbin daha fazla genişlemesine mani olmakta ve dünya üzerinde daha adil yeni bir nizam kurulmasını gözetmektedir.”

Matsuoka Almanya ve İtalyanın kazanacağına kani bulunduğunu söylemiştir.

Matsuoka ile Alman ve İtalyan büyük elçilerinin nutuklarından sonra halk şu yemini yapmıştır:

Dahilde millî hareketi, haricte üçler paktını ve yeni nizamın kurulmasını bütün kuvvetimizle müdafaaya etmeyi taahhüt ederiz.

Malta civarında bir deniz muharebesi

(Baş tarafı 1 incide)

Malta civarında mühim İngiliz deniz kuvvetlerine taarruz etmişlerdir. Neptune tipinden olması muhtemel bir düşman kruvazörü batırılmıştır. Çekilen diğer düşman gemileri ciddi hasara uğratılmıştır. İtalyanlar her biri 600 tonilâtoluk iki torpido ile 1400 tonilâtoluk bir destroyer kaybetmişlerdir. Mürettebatın büyük bir kısmı kurtarılmıştır. Sabahleyin erkenden düşman harp gemilerini araştırmağa giden İtalyan hava kuvvetleri bunlara şarka doğru giderken tesadüf etmişler ve tesirli olarak bombalamışlardır. Harp gemilerinin şiddetli topçu âtesine ve bir tayyare gemilesinden yükseklen tayyarelere ve fena hava şartlarına rağmen İtalyan hava kuvvetleri kayda değer muvaffakiyetler elde etmişlerdir. Ağır capta bir bomba düşman tayyare gemisinin provazına isabet etmiş ve birinci sınıf bir düşman kruvazörü de iskele tarafından ağır hasara uğramıştır. İki düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bir İtalyan tayyaresi üssüne dönmüştür.

Şimali Afrikada, Sidi Barraniden üç kilometre ilerlemiş olan motorlular İtalyan kolları düşmanın hafif zırhlı otomobil ve tank kuvvetlerine tesadüf etmişler ve bunları geri atmışlardır.

Gecelerin, İtalyan tayyareleri Masramatruh'un şarkında Daba'da ki tesisatı ve Maaten Bagus tayyare meydanını bombardıman etmişlerdir. Düşmanın şiddetli ateşine rağmen İtalyan tayyarelerinin hepsi üsslerine dönmüştür.

Düşmanın Bardia ile Tobruk ve Derne limanları üzerine yaptığı hava taarruzlarında hasar az olmuştur, telefat ise hiç olmamıştır. Tobruk barajı üzerinde uçan İtalyan av tayyareleri bir düşman filosuna hücum ederek bir İngiliz tayyaresini düşürmüşlerdir.

Şarkı Afrikada, Eritreden ilerleyen devriyeleri düşman teşekküllerini geri sürmüştür.

İtalyan tayyareleri, Rudolf gölünün garbında Lodvar civarındaki istihkamlarla Vajir tayyare meydanı tesisatını ve vapur kafilisine refakat eden 10.000 tonluk bir kruvazörü bombalamışlardır. İtalyan tayyareleri hep üsslerine dönmüşlerdir.

Düşman tayyareleri Gura, Negelli, Asmara, ve Enaki bombardıman etmişlerdir. Zayıat yoktur. Hasar da azdır.

İngilterenin Madrid elçisi Cebelüttarıktaki

Cebelüttarıktaki, 13 (A.A.) — Röyter:

İngilterenin Madrid büyük elçisi Sir Samuel Hor, dün akşam buraya gelmiştir. Cebelüttarıktaki valisi Sir Clive Liddell, Sir Samuel'i hudutta karşılamıştır. Sir Clive, büyük elçinin üç günlük ziyareti için müteaddit menden toplantıları ihtiva eden bir program hazırlamıştır. Algeiras İspanyol askeri valisi general Munoz Grande, Sir Samuel Hor ile, pazartesi günü Cebelüttarıktaki valiliği konağında yapılacak bir öğle yemeğinde buluşacaktır.

Romen - Macar ihtilâfı

Budapeşte, 13 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor:

Macar — Romen ihtilâfı, evvelce bildirilmiş olduğu gibi, yeniden Viyana kahemlerine verilmiştir. Dost mihver devletlerine karşı olan itimadının bariz bir nişanesini göstermek üzere, Macar hükümeti, Romanyadaki Macar halkının şikâyetlerinin Macar basınında munakasa edilmemesi için talimat vermiştir.

Romanyadaki Alman fırkalarının tahsisatı

(Baş tarafı 1 incide)

Bükreş, 13 (A.A.) — Röyter:

Romanyadaki Alman askeri heyetinin reisi General Hansen, evvelce Hollandadaki nazi işgal ordusunun kumandanı bulunuyordu. Heyete ezcümle üç tümgeneral ve 11 albay vardır.

Halen Romanyanın muhtelif noktalarına varmış olan Alman askerlerinin miktarı, yirmi bin kadar tahmin edilmektedir. Alınan haberlere göre, kıtaları hamil birçok tren, son kırk sekiz saat içinde Tamışyar ve Brasovdan geçmiştir. Bittabi bu trenler, Macaristan yolu ile gelmiştir. İlk Alman kıtaları, Bükreşe dün sabah varmıştır. Diğer bir çok kıtalar da mavnalarla Tuna limanlarına gelmişlerdir.

Bükreş, 13 (A.A.) — Röyter:

Cumartesi sabahı, erken, hususi bir trenle, general Heisel kumandasında 150 Alman subayı Bükreşe gelmiştir. Bu subaylar, Romanyaya “muallim” olarak gönderileceği sandan iki fırkanın idari kadrosunu teşkil etmektedir. Bükreşte “cesur Mihail” kışlası, umumi karargâh olacaktır. Öğrenildiğine göre, Romanya maliye nezareti, Alman fırkalarının masrafları için takriben 18 milyon İngiliz liralık tahsisat ayrılmıştır.

Amerika hava müdafaası başkumandanı

Londraya geldi

Londra, 13 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri hava müdafaası başkumandanı general Saney, yanında kurmayından yüzbaşı Savil olduğu halde, dün Amerikadan tayyare ile Londraya gelmiştir. General Saney, hava hücumlarına karşı İngilterenin müdafaasını ve sivil halkın bombardımanlarını müşahit sıfatıyla tetkik edecektir.

Ankaradaki şild maçları

Ankara, 13 (A.A.) — Bugün öğleden sonra Ankaragücü sahasında ilk karşılaşma, Ankaragücü ile Harbiye İdman Yurdu arasında oldu. İki takımın canlı hareketlerle başlayan oyun devre sonuna kadar devam etmiş ve bu devrede Güçlüler iki sayı lehlerine kaydederek sahadan çıkmışlardır.

İkinci devrede iki sayı yapan Güçlüler rakiplerinden üstün bir oyun göstererek maçı 4 - 0 kazandı. İkinci maç da Demirsporla Mafespor arasında olmuş, Demirsporlular 2 - 0 galip gelmişlerdir.

İki Amerikan transatlantiği

Uzak Şarkta Amerika'lıları nakle tahsis olunuyor

Vaşington, 13 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri hariciye nazırı Hul, dün akşam gazetecilerle yaptığı bir görüşmede, halen temizlenmek için kızakta bulunan Manhattan ve Vaşington transatlantiklerinin, servise başlar başlamaz, Amerikalıların tahliyesi için derhal uzak şarka gönderileceğini bildirmiştir. Hul, halen uzak şarkta, bu tahliye işinde kullanılabilecek beş Amerikan yolcu vapuru ile bir kaç şilep bulunduğunu da ilâve etmiştir.

Hul, sorulan bir suale cevaben Birmanya yolunun İngiltere tarafından açılmasından sonra Japon kuvvetlerinin Şanghay enternasyonal imtiyazlı mntakasını işgal niyetinde olduklarına dair Şanghaydan alınan haberler hakkında hiç bir malûmatı olmadığını bildirmiştir.

Mareşal dö Bono seville gitti

Madrid, 13 (A.A.) — Stefani ajansından:

Dün Madritte Kardinal Albornoz cemiyetinin merkezini ve siyasi tetkikler enstitülerini ziyaret ve bilhassa İtalyan kolonisi tarafından tertip edilen kabul resmine iştirak etmiş olan Mareşal dö Bono, bu sabah Seville hareket etmiştir.

Seville Mareşal gerefine tezahürat ıcrası için hazırlıklar yapılmıştır.

İzmirde:

Nüfus sayımı hazırlıkları tamamlandı

İzmir, 13 (A.A.) — Vilâyet kadudu dahilinde sayım hazırlıkları tamamlanmıştır. Vali, merkez ve merkeze bağlı köylerde kendilerine vazife verilen bütün sayım ve kontrol memurlarıyla yedeklerini Salı günü Alsancak stadyomunda umumi bir görüşmeye davet etmiştir. Bu toplantıda memurlara talimat verilecektir.

VALİ TURİSTİK YOLLARI GEZDİ

Vali Fuat Tuksal dün beraberinde vilâyet turistik yollar müdürü olduğu halde inşa halinde bulunan yollar aksamını teftiş etmiştir.

İhale edilen kısımların vaktinde bitirilmesi için iktiza eden tertibat alınmıştır. Vali, evvelki akşam da Balçova köyüne kadar giderek köylü ile temas etmiş ve köye ait bazı meseleleri tetkik etmiştir.

İNGİLİZ TİCARET MÜMESSİLERİ İZMİRDE

İngiliz ticaret birliğinin Türkiye mümessili Grabbe, birliğin mübayaa işleriyle meşgul olmak ve yeni iş imkânlarını tetkik etmek üzere buraya gelmiştir.

SAĞLIK MÜDÜRÜ DOLAŞIYOR

Vilâyet veteriner müdürü Dikilideki hayvan sağlığı vaziyetini tetkik ettikten sonra Bergamaya geçmiştir. Oradaki sağlık teşkilâtını ve sıhhat vaziyetini gözden geçirecek, iktiza eden tertibatı alacaktır.

Senelerce takdirle selâmlanacak bir şaheser

EMİL ZOLA

Kudretine es... Muvaffakiyetine hudut olmayan büyük Yıldız

PAUL MUNI'nin

PASTÖRDEN Sonra İkinci Hârikası

Bu Perşembe Akşamı

LÂLE sinemasında

Biletler bugünden satılmaktadır. Telefon: 43595

PARA BERABER GİTMEZ

JEAN ARTHUR - LIONEL BARRYMORE - JAMES STEVART

KOCA YUSUF

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Herifçioğlu, koskoca pehlivani nasıl da yere vurdu ya!

— 32 —

Kara Sait bu sözleri duyunca müteselli oldu. Müstehzi hakemlik yapıyor, güreşçiler hakkında garip garip hükümler veriyordu. Maamafih, Karabet ustaya verilen bu cevap hiç de yabana atılır sözlerden değildi. Rahveci çırağı bile:

— Güreş zagonu böyledir. Diyerek, seyircilerin verdiği bu hükmi tasdik ediyordu. Artık, mesele kalmamıştı. Kara Sait yenilese bile bazı kimseler indinde galip sayılacaktı.

Sait bu neticeden ve bu hükümlerden o kadar memnun olmuştuk ki, Bir aralık yere yuvarlandığı zaman, gözü Karabetin gözüne ilişti. Ona gülerek teşekkür etmek istiyordu. Fakat, yüzünün derisi o derece gerilmiş, neşesi o kadar kaymıştı ki, gülmesini unutmış insanlar gibi, garip bir tavırla — etrafına bakındıktan sonra — kendini toplayarak derhal yerden fırladı.

Bu fırlayış onun felâketini hazırlamıştı. Yusuf, hasmının başını bir anda kolunun altına kısırdı ve Sait boğuk bir sesle bağırmağa başladı.

Kuyumcu Karabet: — Zo, insanı gözünüzün önünde boğacak! İnç kadar rezalettir bu..!

Diye söylenmemiş olsaydı, kimbilir, belki de Kara Sait, Yusufun kolunun altında can verecekti. Yusuf kolunu kasten gevşetti; Sait başını Yusufun kolundan kurtardığı zaman yüzü patlıcan gibi mosmor olmuştu. Sapsarı çehresine kan toplamıştı.

Sait bir iki saniye ayakta sen deledi.. Şaşkın şaşkın Yusufun yüzüne baktı.

Saidin bu bakışında: — "Benden intikam mı alıyorsun?,"

Manası seziliyordu. Fakat, Onun bakışlarındaki bu manayı ancak Yusuf anlamıştı.

— Haydi, gel tosunum.. Oyunumuza devam edelim.

Diye gülümseyerek, tekrar Saidin üzerine atıldı, yavaşça önüne düştü ve Saidi sırtına aldı.

Bir filin ensesine konan zayıf bir sinek gibi, güya, Sait de Yusufun sırtına abanarak, bu amansız hasmını ezmeğe başlamıştı.

Sait, bu yemliği anlamamış değildi. Fakat, Yusufun onu bu kadarak olsun düşünmesini ve haysiyetini korumasını Sait bir fazilet eseri olarak telâkki edecek kabiliyette bir adam değildi.

Biraz öteden bağırarak kuyumcu Karabetin sen ve müstehzi sesini duydular:

— Yusuf pehlivanı yenilecek gibi görünüyor. Herifçioğlu, koskoca pehlivani nasıl da yere vurdu ya!

Yer sahibi Nedim Bey, kuyumcunun sözlerine cevap vermek istediye de, yanındaki arkadaşları mani oldu. Maamafih, Nedim Bey biraz sonra Karabet tekrar ağzını açar da bir pot kırar endişesiyle bağırır:

— Karabet efendi, gevezeliği bırakalım. Bu güreş öteki güreşlere benzemez.

Karabet yavaş yavaş homurdandı:

— Belli a kuzum, ben de görüorum ki, öteki güreşlere benzemiyor. Çok kıyak güreşoorlar doğrusu.

Kara Sait, kollarını Yusufun omuzlarına geçirmişti. Güya, koskoca arslanı boyunduruğa almak ve kalın ensesini sıkmak istiyordu. Yusuf bu vaziyette bir müddet kaldı. Gözünün, ucuyla etrafına bakındı.

Seyirciler bir hayli heyecanlanmıştı.

Her kafadan bir ses çıkıyor du:

— Yusuf nasıl oldu da Saitdin altına düştü?!

— Kara Saitte o uzun kol lar varken, o daha çok pehlivanı yere vurur.

— Yusuf, böyle boyunduruklarla ensesi bükülecek bir pehlivan değildir.

Öteden bir fıstıkçı, tablasını kalabalık arasında yere düşürmüş, söyleniyordu:

— Hay Allah belânızı versin bel Saidin 3 neti defa galip gelisini göreyim derken, tablamı devirdim....

Etraftan fıstıkçının sözlerine gülüşenler oldu:

— Senin ne işin var bu kalabalıkta be adam?! Tablânı biraz kenara çeksen olmaz mıydı?

O günlerde Mısır tahvilâtı, dan birdenbire zengin olan sarraf Balatlı Moiz de kendini tutamadı:

— Güreşte uzun kol neye yarar be? Bu, Yükksekaldırında gemsiyeciliğe (1) benzemez. Uzun kol ancak orada işe yarar.

Diye söylenmeğe ve etrafındakileri güldürmeğe başlamıştı.

Her kahvenin önündeki müstahzırlardan binbir ses duyuluyor, güreşin uzamasından sıkılanlar kasten gürültü çıkarak ortaya biriken kalabalığın bir an evvel dağılmasını çalışıyor du.

Nihayet bu iş de bitti: Yusuf, birkaç dakika sırtında zorladığı hasmını biçime getirip arka üstü yere atıvermişti.

(Devam var)

(1) Abdülhamidin, meydanı kumar oynamayı menetmesine rağmen, Yükksekaldırında birtakım küllanbeylerin bilhassa kıy mevsiminde gemsiye açarak, içine iskambil kâğıdı koymak suretiyle, gelip geçen yolcuları başına toplayarak oynadıkları bir nevi kumar oyunudur.

Küçük Hikâye:

Genç ve meşhur operatör doktor Frank, nişanlısının kapısını çalıyordu. Zorlu bir gün geçirmişti; sabahtanberi, tam bir düzine ameliyat yapmıştı; on iki mide açmış, on iki çaresiz derde de deva bulmaya çalışmıştı.

Bütün gün, hastaların üzerine eğilmekten; ölmeye mahkûm insanları yagatabilmek için sarfettiği dikkat ve nerjiden ziyadesiyle yorulmuştu. Şimdi.. Nişanlısının ince parmakları alnı, nı okşayacak ve ona yorgunluğunu tamamen unutturacaktı.

Kapı ağır açılmaz mutaddan daha büyük bir zevkle genç kadını kollarının arasına aldı. Sallona çıkarak konuşmaya başladılar. Bir aralık Comille, — genç kızın ismi — büyük bir telaşa sordu:

— Frank!.. Sana verdiğim yüzük nerede?..

Doktor Frank derhal sol eline baktı; yüzükten eser yoktu.

Bu, basit bir yüzük olmakla beraber, genç kadın tarafından, nişanlandıklarından iki gün sonra hediye edildiği için büyük bir ehemmiyeti haizdi.

Genç adam, bütün varlığıyla hafızasını yokladı; yüzüğü evde unutmadığını katıyetle hatırlıyordu.

Nişanlısı tekrar ve daha büyük bir ciddiyetle sordu:

— Yüzüğü ne yaptın?..

Doktor Frank, hâlâ yüzüğün nerede olduğunu düşünüyordu.

Eğlenceli yazılar

Kendi bilir

Adamın biri doktora gider.. Doktor tanınmış olduğundan akşama kadar beklemek icabeder. Adam bir saat bekler, iki saat bekler, üç saat bekler, hâlâ sıra gelmeyince artık sabrı tükenerek doktorun hastabakıcısını çağırır:

— Git efendine söyle, der, beklemekten bıktım, beş dakikaya kadar beni içeriye almazsa iyileseceğim, sonrasını kendi düşünün..

Ramazan

Adamın biri iki sene bir Ramazan yapar, oruç tutarmış.. Soruşlar:

— Yahu Ramazan on bir ayda bir geliyor.. Neden sen bir aylık oruca katlanamazsın da iki sene de bir Ramazan yaparsın?..

— On bir ayda gelen on bir ayda gider.. Onun için ben iki sene de bir Ramazan yapar oruç tutarım.

Cevabını vermiş..

RADYO

14.10.940 Pazartesi

8.00: Program ve memleket saat ayarı, 8.03: Müzik: Hafif program (Pl.) 8.15: Ajans haberleri, 8.30: Müzik, programın devamı (Pl.) 8.50/9.00: Ev kadını — Yemek listesi, 12.30 Program ve memleket saat ayarı, 12.33: Müzik, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Müzik, 13.20/14.00: Müzik: Karışık program (Pl.) 18.00: Program ve memleket saat ayarı, 18.03: Müzik: Radyo caz orkestrası, 18.40: Müzik: Fasil heyeti, 19.15: Müzik: Orhan Aygar tarafından bandosuneon solo, 19.30: Memleket saat ayarı, 19.45: Müzik: Radyo ince saz heyeti, 20.15: Radyo gazetesi, 21.00: Müzik: Dinleyici istekleri, 21.30: Konuşma, 21.45: Müzik: Radyo orkestrası, 22.30: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, 22.45: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25/23.30: Yarınki program ve kapanış.

Ramazan fıkraları:

Dayak yersin

Bir Ramazan günü Hoca ders verirken, yaramaz talebelerden birinin kendisini dinlemedikten başka arkadaşının eteğinden çekerek haylazlık yaptığını görmüş ve:

— Efendi, demiş. Uslu otur yoksa şimdi dayağı yersin..

Talebe kahlkahayı basmış ve:

— Nasıl olur Hoca Efendi, orucum bozulmaz mı?

Cevabını vermiş.

Uslu tedavi

Bir gece telefonla doktoru hastaya çağırılır. Doktor tam hastanın evine yaklaşıncaya silâhını almamışını hatırlar. Gece dönerken yeni bir taarruza uğramış korku-sıyla eve döner, tabancasını alır. Hastanın yanına geldiğinde:

— Doktor Bey geç kaldınız merak ettik..

Derler.. Doktor:

— Evet, der, gelmişken geriye döndüm, evden tabancamı aldım..

Hayret etmezler:

— İlaçla muvaffak olamazsanız kullanacaksınız, değil mi?

Diye sorarlar.

Ne için evlenmiş

Adamın biri karısı ölüncü tutmuş arab halayığını almış.. Soruşlar:

— Hem karının üzerine evlendin.. hem de o pis arab halayığını aldın..

Demişler..

— Ne yapayım, sevgili karımın ölümünden sonra matem tutmak lazım.

Cevabını vermiş.

TAKVİM	Pazar tesi		Salı	
	14.10.940	15.10.940	14.10.940	15.10.940
	12 Ramazan	13 Ramazan		
	hizir 61	hizir 62		
Vakitler	Vasati	Ezani	Vasati	Ezani
Güneşin doğuşu	6.10	6.27	6.11	6.29
Öğle	12.00	6.28	12.00	6.30
İkindi	13.06	9.35	13.05	9.35
Akşam	17.31	12.00	17.30	12.00
Yatsı	19.03	1.30	19.02	1.31
İmsak	4.32	11.00	4.33	11.02

Beyoğlu Halk Sineması

Bugün saat 11 de: 1 — Üç Ahbab Çavuşlar Harbe gidiyor, 2 — Mahkûmlar Kalesi, 3 — Mikl.

Doktor Frank

öğretecek bir hâdisde hatırlayamadı.

Gece, korku dolu rüyalar gördü. Sabahleyin; Frank, nişanlısının aşkıdan ümidini kesmeye karar verdi. Genç kadma vaziyeti anlatmak için mektup yazmak istedi. Fakat, eli bir türlü kalem tutmak istemiyordu. Bir aralık, nişanlısının munis siması gözlerinin önünde belirdi. Birdenbire ayağa kalktı; kararmı vermişti; Her ne pahasına olursa olsun yüzüğü bulmaya çalışacaktı. Hattâ icabederse.. On iki mideyi tekrar açacaktı.

Büyük bir kâğıt aldı; on iki parçaya ayırarak on iki hastanın isimlerini yazdı. Soura, kâğıtları büyük bir gapkım içine attı. Şapkeyi birkaç defa salladıktan sonra geliş güzel bir kâğıt çıktı.

Çekilen kâğıtta ihtiyar kadının ismi yazılı idi. Demek.. İge evvelâ ihtiyar kadından başlamak icabediyordu. İhtiyar kadın tekrar midenin açılacağı öğretilir öğrenmez katıyetle red cevabı verdi. Fakat, operatör bu inadın doğuracağı vahim neticelerden tahsedince, kadmağaz çar ve naçar tekrar ameliyat masasına yatmaya karar verdi. Frank, kadının midasını açtı. Lâkin yüzüğü bulamadı.

Binbir zorla kandırılan ikinci hastanın midesinde de yüzük zühur etmedi. Üçüncü hastanın midesi de beyhude açıldı. Dördüncüsü.. Ameliyat masasında ruhunu teslim etti.

Bu hâdiseden sonra, bir ara-

BEYKOZ KÖYLERİNDE BİR GEZİTİNİN HİKAYESİ

Mizancı Murad'ın Ahmed Mithat'a verdiği kitap 24

TASDELENDE

Tasdelende oturdumuz sırada kulak yurttu bir ahenge hareketini uydurup bir kaç Ermeni çapkını raksetmeye başladılar. — Bu fennin mahiri bulunan Herkülün bütün şairliği uyandı. Ediblerin akıllarına turp sıkıktan hâl kalmıyan Herkülün zaptoluncaya kadar, bir hayli ter dökmekten hâl kalmadı.

Koru içinde yediğimiz yemekle içtiğimiz çay her vakitkinden leziz değildi. Koriya vusulümüzde saat dörttü; ancak selde geyrecek kala hareket edebildik.

BOĞAZ, İSTANBUL, MARMARA, ADALAR..

Elmalı ile Sultandağ'ı arasındaki iki sath-ı mailin nokta-i inkişama kadar öyle nazara çarpacak bir şeye rast gelemedik, iptida, kuru içinde yürüdü; sonra kuryu sağda bırakarak kenarma geldik. Solda ise, Elmalı tepesi ufuk-ı enzarımı zı seddediyor.

Nokta-i inkişamdan Boğaziçi sath-ı mailine geçince bunca manzar-ı biemsal ile doymuş olan gözlerimiz yeniden parladı:

Akşam güneşine garkolmuş vâsi bir âlem irae-i azamet eyliyor. Boğaz, İstanbul, Marmara, Adalar.. Hep göz önündedir.

Dalgali deniz gibi görünen Çavuşbaşı merasî tâ aşağıda ayaklarımızın altında duruyor. Bütün ârzular, dereler, tepeler, bayırlar, harita-i mülcesseme çeklin almıştı. Bununla beraber gururumuz mahalliyet; zira sağımızdaki Sultandağ'ı rifat-ı mağrurane ile etrafa hâkimiyette berkarardır.

Yarım saatten ziyade bu manzar-ı cazibe devam ediyor; günküyl Sultandağ'ın etkilerini terketmiyor. Sultanağ'ın esinden sonra yine imaye başlıyoruz. Yollar fenalaştı; için çimimiz sıkılıyor. Yolu seddeden ağaçlar ve çalılardan rahat yoktur. Biraz sonra yol kullıyyen kapanıyor; etraftı hiç görülmüyor.

INSAN BÖYLE HODBİNDİR

Yorulmaya başladık. Kapalı yollarda güya nefesimiz darlaşıyor. Değil! O mürtefi dağ üzerinde o yeşillikler içinde nefes darlaştıracak hava bulunamaz; lâkin bize öyle geliyor. Zaten akşam da yaklaşıyor. Evlerimizde bir dakika evvel varmak için acele ediyoruz. O kadar acele ki mekâreleri arkada bırakıp unuttuk!

İşte insan böyle hodbindir: Bu gece yiyeceği hanelerde bulacağın! Artık mekârelerle hizmetkârları düşünmeye hacet kalmadı; halbuki şimdiye kadar gözünüzün bebegi gibi muhafazasıyla meşgul idik.

DÜZKESTANEDEKİ AÇIKLIK

Bu kadar telaşla beraber Düzkestane'deki açıklık gelip yülsek ağaçlarla donanmış o zümrüd gibi çayırı görünce ilerlemek elimizden gelmedi; hattâ hayvanlardan inip oturduk. Mahsûsen gelincek yer olduğuna cümlemiz mütefik karar verdik. Belki bir gün olur da şu kararı ıleraya kalkışacağız. Bir hayli oturduk, yattık, gezindik.. Mekâreler dahi yetişip geçti. Hemen zorla ayrıldık.

KÖYE DÖNÜŞ

İlerledikçe yollar çoğalmaya, karışmaya başladı. Sadık rehberimiz Herkül bile bir iki kere şaşırır.

Saat on buçukta incir köyü arkasında kâin Saip Beyefendinin çiftliğine vâsil olduk. Oradan ayrıldık. Beykozlular yukarıya gittiler ben de sahile inip sipariş ettiğim sandala rakiben kendi yuvamı buldum.

Yorgunluk hissetmedim. Kazadan, belâdan eser görmemim; Cenab-ı Hakka hamdülsemler ettim. Bir müddet de beni merkeb gâlesinden kurtarmış olan Herkül ile salıdım ki kendisinin asid fenik kokusundan, benim de havafenik ile mum yağ rayıhasından kurtulduğumuz zaman takdim etmek gerefinde bulunacağım.

Herodot

Sinema ve tiyatrolar

Şehir Tiyatrosu

Bu gece 20.30 da Komedi kısmı: YALI UŞAĞI

Dram kısmında oyun yoktur.

15 Birinciteğin Salı günü akşamı Şehir Tiyatrosu Komedi kısmında Bestekar Muhlis Sabahattin iki büyük eseri: 1 — Kerem Aşlı — Büyük şark masalı, 2 — Efenin Aşık, Millî operet (4) Perde.

Raşit Rıza Tiyatrosu

14 Birinciteğin Pazartesi, 15 Salı

Beyoğlu, Halk Sinemasında

"Karmakarışık,"

Vodvil (3) Perde

Yeni Neşriyat

VARLIK — Birinciteğin sayısız şarkı, Yaşar Nâbi gençlik meselesini tetkik ediyor. Gençliğin yurd meselesi üzerinde büyük bir hassasiyetle durmak oluklarkı tesbit ve buna müteveccih mesai tanzimini tavsiye eden bir yazı. Baha Dürder Halid Ziyann hikâyelerinden başlayarak yeni bir etüde başlamıştır. Nahid Sırrın bir hikâyesi. Şiirler ve başka yazılar.

sempatik ve makul bir kadındır. Bir akşam, doktor, büyük bir cesaretle vaziyeti anlatınca güzel kadın büyük bir sanimiyetle, ilk limanda ameliyat olmayı kabul etti ve bu ameliyatın aynı zamanda büyük bir hatıra teşkil edeceğini ilâve etti.

Transatlantik, Sanfransisko'ya yaklaşıncan, sebebi anlaşılmıyan bir arızadan battı. Doktor Frank, mükemmel bir yüzücü olmasına rağmen, boğulacağını hissedince, imdat isteme için ellerini havaya kaldırdı. Bu basit hareketi yaparken, ayıldanberi aradığı yüzüğün sağ elinin dördüncü parmağında takılı olduğunu anladı. Lâkin, bütün gayretlerine rağmen kendisini denizin amansız pengesinden kurtaramıyarak boğulup gitti.

Amerikalı kadın, — Mis Lili — mucize kabilinden hayatını kurtardı; ve Sanfransisko'ya gelirken ilk işi kararmadık yüzüğü doktor Frankın nişanlısına göndermek için ameliyat masasına yatmak oldu. Zenci operatör, Mis Lili'nin midesinde bir şey bulamadı.

Çeviren: Cevat Tefik Enson

SPOR

Düncü lık maçları

Şeref stadında yapılan maçta Beşiktaşlılar G. Sarayı 3-1 yenerek haklı bir galebe kazandı
Fenerbahçe-Beykoz maçı hâdiseli oldu

İstanbul lık maçlarına dün Şeref ve Kadıköy statılarında devam edildi. Günün en mühim müsabakası Beşiktaş stadında oynanacaktı, oynanmayacaktı diye iki gündür dedikodusu süren Beşiktaş - Galatasaray karşılaşması idi. Müsabaka saatine kadar sahayı boş bina yakın bir meraklı kütlesi doldurmuştu. Nihayet müsabaka saatine geldiği vakit takımlar sahada sağadıkları kadrolarla yer aldılar:

BEŞİKTAŞ:

Mehmet Ali — Yavuz, Enver — Rifat, Halil, Hüseyin — Salih, Haluk, İbrahim, Şeref, Şükrü.

GALATASARAY:

Hızır — Faruk, Adnan — Mustafa, Enver, Eşfak — Salim, Salihattin, Gündüz, Buduri, Serafin.

Hakem Ahmet Adem. Yan hakemleri Şazi Tezcan, Halit Galip.

Oyuna Galatasaraylıların bir akları ile başladı. Sarı - kırmızılılar ilk hücumda bir korner kazandırsa da istifade edemediler. Rüzgâr Beşiktaş lehine, oyun süratli ve biraz da sert oluyor. Rüzgâr fazla, top kontrollü güç. Beşinci dakikadan itibaren Beşiktaşlılar oyuna hakim oldular. Gündüzü çok iyi marke ediyorlar. Siyah - beyazlıların hakimeyeti devam ediyor. Nihayet 17 inci dakikada İbrahim'in sıkı bir şütlü direğe çarparak geri geldi, tekrar topa yetişen İbrahim ikinci bir vuruşla topu Galatasaray ağlarına taktı. Bu gol siyah - beyazlıları bütünüyle coşturdu. Akın üzerine akın yaparak Galatasaray kalesini sıkıştırıyorlar. Fakat netice alamıyorlar.

Ara sıra da Galatasaraylıları, mukabil aklarda görüyoruz. Fakat bunlar da neticesiz. Biraz sonra iki taraf da birer korner kazandırsa da istifade edemediler. Oyunun sertliğini muhafaza ediyor. Son dakikalarda Beşiktaş solacağı Şükrü kendi kendine sakatlanarak bir müddet sahayı terketti ve birinci devre bu şekilde 1-0 Beşiktaş lehine neticelendi.

İKİNCİ DEVRE:

Bu devreye Galatasarayın süratli bir hücumuyla başladı. Rüzgârı da lehlerine alan sarı - kırmızılıların bir şeyler yapmak istedikleri göze çarpıyor. Nitekim on dakikaya kadar hafif bir üstünlük kurdularsa da bir netice alamadılar ve hakimeyeti yine Beşiktaşlılara geçti. Galatasaray kalesini sıkıştırıyorlar. Bu arada Hızırın bir çok gol tehlikeleri atlattığını görüyoruz. 17 inci dakikada soldan inkişaf eden bir Beşiktaş hücumunda Galatasaray kalesinin önü karıştı. Bu arada Eşfak ters bir vuruşla topu kendi kalesine soktu ve siyah - beyazlılar ikinci sayılarını da bu şekilde kazandılar. Bu gol sarı kırmızılıların maneviyatını bozdu ve oyunda asabi bir hava yarattı. Biraz sonra Eşfak Beşiktaş sağına Şakire kasdı bir tekme attığından hakem tarafından çok haklı olarak oyundan çıkarıldı. Ve Galatasaraylılar on kişi olarak oyuna devam mecburiyetinde kaldılar.

Bu arada Galatasaraylıların da bir kaç neticesiz aklını görüyoruz. Nihayet 29 uncu dakikada yine soldan inkişaf eden bir Beşiktaş hücumunda Şeref Galatasaray müdafilerini atlatacak takımın üçüncü golünü de attı. Oyun gittikçe çığırından çıkıyor. Bitimesine 15 dakika var. Fakat etrafta netice lenemeyeceği ve yarıda kalacağı endişeleri uyanıyor. Bilhassa bu dakikalarda üçüncü golün tesirle de sinirleri bütünüyle bozulan sarı - kırmızılıların fazla favil yaptıkları göze çarpıyor, hakem sık sık oyunun durdurmak mecburiyetinde kalıyordu. Dakika 37, Serafin oldukça uzaktan sıkı bir şütle Galatasarayın yegâne golünü yaptı ve müsabaka da bu şekilde 3-1 Beşiktaşın galebesiyle neticelendi.

Nasıl oynadılar

Dün Beşiktaşlılar hakikaten galibiyeti hakeden bir oyun oynadılar. İki akları, bilhassa solacağı Şükrü çok güzel bir oyuncu olacak. Muavin hattı da vazifesini başardı. Haklı bermutat çok çalıştı. İbrahimle Şeref de vazifelerini başardılar. Merkez muavinin

Düncü Galatasaray - Beşiktaş maçından bir görünüş

Düncü maçta Salihattin'in bir kafa vuruşu

hizimundan fazla sertçe hareketleri bazan takım aleyhine netice verebilir. Müdafaa da üzerine düşen vazifeyi yaptı. Siyah - beyazlıları bu haklı galebelerinden dolayı tebrik ederiz.

Galatasaray gelince: Oyun itibarıyla berbatlıdır. Denebilir ki bir kaç oyuncunun şahsi çalışmalarından gayri bir şey göze çarpmıyor. Daha henüz bir kaç gün evvel İstanbul'a gelen Adnanın müdafaa da oynatılması bu hatrı berbat etti. Mütemadiyen yer değiştiren Salimin sağağıta muvaffak olamayacağı tabii idi. Salihattin en fena günlerinden birinde.

Muavin hattı vasat bir oyun oynadı. Yalnız burada işaret etmeden geçemeyeceğimiz bir nokta vardır ki, takım mağlûbiyete yüz tutunca bütün oyunculara sırayet eden asabi havayı, oyuncular takım aleyhine telâkki etmeli ve bundan sonra böyle yersiz asabiyet göstermemelidirler.

Vefa-1 - Beyoğluspor-4

Bu statda Beşiktaş - Galatasaray maçından evvel hakem Saminin idaresinde Beyoğluspor — Vefa takımları karşılaşmışlar ve müsabaka 4-1 Beyoğlusporluların galebesiyle neticelenmiştir.

İstispor 3 - Altıntuğ 3

Dün Şeref stadında birinci karşılaşmayı İstanbulspor — Altıntuğ takımları yapmışlar ve müsabaka 3-3 beraberlikle neticelenmiştir.

Fener Stadındaki maçlar

Fener stadındaki maçlardan en mühimmi Fener ile Beykoz arasında idi.

Hakem Feridun Kılıç idaresinde oynanan bu maç takımlar şöyle çıkmışlardır:

FB: Nuri; Muzaffer, Lebib, Ömer, Esat, Fikret, Küçük Fikret, Naci, Yaşar, Niyazi, Basri.

Beykoz: Hayri — Bahadır, Sadettin — Cahit, Kemal, Sekiz Mehmet — Kâzım, Ali, Şahap, Kâmrân, Turhan.

Fenerbahçeliler bugün göğüslerinde parti bayrağı olan kırmızı fanela ve mavi donla sahaya çıktılar. Oyuna tam saat 15.30 da Beykozun akınıyla başladı.

İk anlarda Fener kalesine inen Beykozlular bir korner kazandırsa da istifade edemedi.

ler. Top daha çok ortalarda dolaşıyor. Şiddetli rüzgârdan dolayı top kontrollü kabil olmuyor. Oyun başlıyaltı 27 dakika oldu. Hücumlar hep karşılıklı oluyor. Beykoz solacağı Kâzım fazla ofsayta kaçtımdan Beykozluların Fener kalesine inmesine mani oluyor.

Oyunun 35 inci dakikasında Yaşar Beykoz kalesine sıkı bir şut çekti. Beykoz kalecisi topu kornere atarak tehlikeyi atlattı. Korneri K. Fikret attı. Netice yok. Birinci haftaym golsüz neticelendi.

İkinci haftayma Beykozun aklınıyla başladı. Fenerliler neticeyi lehlerine çevirmek için canlandılar ve bunun neticesinde Beykoz nısıf sahasına yerleştiler. Oyunun on birinci dakikasnda Beykoz kalesi karıştı. Top ayakta ayağa gidiyor, fakat hiç kimse kaleye sokamıyor. Nihayet oyunun 29 uncu dakikasnda Naci geriden aldığı topu beş metre kadar sürdükten sonra kaleye yolladı Gol!..

Bu golden sonra Beykozlular oyunu bütünüyle sertliğe döktüler. Sekiz Mehmet sık sık Basriye faul yapmaya başladı. Bunun üzerine hakem Mehmed dışarı çıkardı. Kırkinci dakikada Niyazi ikinci Fener golünü attı. Oyun adamakıllı çığırından çıktı. Oyuncular birbirini tekmelemeye ve yumruklamaya başladılar.

Hakem, kavgaya sebebiyet verdikleri için Kâzım ile Muzaf.

feri sahadan çıkardı. Beş dakika sonra da oyun Fenerin 2. 0 galibiyetiyle bitti.

Hakem Feridun Kılıç, bütün hüsnü niyetine rağmen oyunu bilhassa ikinci devre çok fena idare etmiştir. Beykozlular birinci devrede Fenerin oyununu bozmakla muvaffak olmuş sayılır, fakat ikinci devre oyunu çok sertliğe döktüler. Fenerlilere gelince for hattı bugün de anlaşılmamıştır. Her akında Melih kendini aratmıştır. Basri iyi bir gününde değildi.

Süleymaniye - Topkapı
Günün ilk maçı Süleymaniye ile Topkapı arasındaydı.

Hakem Refik Osmanın idaresi altında takımlar sahaya şöyle dizildiler:

Süleymaniye: Cevdet — Ruhi, Daniş — Enver, Mehmet, Naim — Süleyman, İbrahim, Seyfi, İbrahim, Fethi.

Topkapı: Hamit — Sebahattin, Hakkı — Vecihi, Sotiri, Hamit — Selâhattin, Kâmil, Sabahattin, Ali, Sezai.

İk anlar top ortalarda dolaşırken Süleymaniye'liler yavaş yavaş ağır basmaya başladılar. Bu tür oyunların semeresini İbrahim'in attığı gol ile gördüler.

Bu golden sonra Topkapılılar canlanarak Sabahattin vasıtasıyla beraberliği temin ettiler.

Birinci haftaym (1 - 1) beraberlikle neticelendi.

İkinci haftayma başlandığı zaman her iki taraf da galibiyeti kendi tarafına çevirmeye uğraşıyordu. Nihayet Topkapı daha ağır basarak Kâmilin ayağıyla galibiyeti kendi taraflarına çevirdiler. Bundan sonra oyun karşılıklı devam edirken Süleymaniye'den Fethi beraberlik golünü yaptı.

Bundan sonra her iki taraf da neticeyi kendi tarafına çevirmek istediye de maç 2. 2 beraberlikle bitti.

Askerî Liseler atletizm şampiyonası dün tamamlandı

Askerî liseler atletizm şampiyonası dün tamamlanmış ve sekiz yeni rekor tesis edilmiştir. Bu rekorlar şunlardır:
200 metre: Deniz Harp okulundan Halit 24 2-10.

Disk: Kuleliden Hayri 37,64.
Tek adam: Deniz lisesinden Mehmet 6,67
1500 metre: Deniz harp okulundan Cavit 4,37
4x400 bayrak: Deniz lisesi (Yaşar, Mehmet, Halit, Ferit) 3-44 8-10
100 metre: Kuleliden Hayri 11.

Yüksek: Kuleliden Nadi 1,75
Gülle: Kuleliden Hayri 11,94.

Mektepler açıldı

Şimdiye kadar olduğu gibi, bütün mektep kitaplarınızı "VAKIT," kütüphanesinden kolaylıkla tedarik edebilirsiniz.

Kiralık kat ve odalar

Ankara Caddesinin en muteber yerinde fevkalâde nazaretti havadar ve aydınlık bir kat kirahıktır. Aynı binada ayrıca kirahı odalar da vardır.

Vakı Gazetesi Idarehanesine müracaat.

Devlet Denizyolları işletme umum müdürlüğü ilânları

14 Birinciteşirinden 20 Birinciteşrine kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalış gün ve saatleri ve kalkacakları rihimlar.

Karadeniz Hattına	—	Salı 12 de (İzmir), Perşembe 12 de (Ankara). Galata rihimından.
Bartın Hattına	—	Salı 18 de (Anafarta), Cumartesi 18 de (Antalya). Sirkeci rihimından.
Izmit Hattına	—	Salı ve Perşembe 9.30 da (Uğur). Tophane rihimından.
Mudanya Hattına	—	Pazartesi 13, Salı 9.50, Çarşamba, Perşembe ve Cuma 16 da (Marakaz), Ayrica Cumartesi 14 de (Sus). Galata rihimından.
Bandırma Hattına	—	Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Sus). Galata rihimından. Ayrica Çarşamba 20 de ve Cumartesi 20 de (Konya). Tophane rihimından.
Karabiga Hattına	—	Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rihimından.
Ayvahık Hattına	—	Çarşamba 15 de (Saadet), Cumartesi 15 de (Uğur). Sirkeci rihimından.
Izmir Hâve Postası	—	Salı 13 de (Kadeş), Perşembe 13 de (Tirhan). Galata rihimından.

Mersin - Iskenderun Yolu Şilep postası

(SAKARYA) vapuru 14 Birinciteşir 940 Pazartesi günü saat 18 de Sirkeci'den şilep postası olarak Mersin - Iskenderun yoluna kalkacaktır. Gidış ve dönüşte yükü olan işkelelere uğrayacaktır.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malumat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata baş Acenteliği	—	Galata rihimı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında.	42362
Galata Şume	—	Galata rihimı, Mıntıka Lıman Reisiği binası altında.	40133
Sirkeci Şube	—	Sirkeci, Yolcu Salonu.	22740

İstanbul Belediyesi ilânları

Tah. Bed. İlk Te.

816,00	61,20	Gazi Köprüsü için alacak telefon nakli malzemesi.
900,00	67,50	Kadıköy Belediye hududu dahilindeki yolların tamiyatında kullanılmak üzere alacak 300 metre mikabı taş.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kalemünde görülecektir. İhale 21/10/940 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılına ait Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları.

(9500).

Yıllık İlk Kirası teminatı

96,00	7,20	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 11 No.lu dükkân (1 sene müddetle)
96,00	7,20	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 54 numaralı dükkân (1 sene müddetle)
96,00	7,20	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 34 numaralı dükkân (1 sene müddetle)
96,00	7,20	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 23 Numaralı dükkân (1 sene müddetle)
96,00	7,20	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 36 Numaralı dükkân (1 sene müddetle)
96,00	7,20	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 13 Numaralı dükkân (1 sene müddetle)
96,00	7,20	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 17 Numaralı dükkân (1 sene müddetle)
96,00	7,20	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 29 Numaralı dükkân (1 sene müddetle)
96,00	7,20	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 35 numaralı dükkân (1 sene müddetle)
96,00	7,20	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 22 numaralı dükkân (1 sene müddetle)
250,00	18,75	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 44 No.lu Yazıhane (1 sene müddetle)
190,00	14,25	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 65 numaralı yazıhane (1 sene müddetle)
250,00	18,75	Kerestecilerde kâin Merkez Hâlinde 33 numaralı yazıhane (1 sene müddetle)
81,00	6,08	Florya çarşısında kâin 21 Numaralı dükkân (1 ilâ 3 sene müddetle)
24,00	1,80	Üsküdar'da Atik Valde mahallesinin Cami sokağında 4 No. Feridunağa kütüphanesi. (1 ilâ 3 sene müddetle).
507,00	38,03	Süleymaniye Hoca Hamza mahallesinin Kepençli Sinan sokağında 5 No. Siyavuşpağa medresesi. (1 ilâ 3 sene müddetle).

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hızarlarında gösterilen müddetler için kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kalemünde görülecektir. İhale 21/10/940 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları Hâledeki yazıhane ve dükkânlar için şartname muvabince ibrazı lazım gelen vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları.

(9497)

VAKIT matbaası Kitap kısmını yeniden tanzim edip açmıştı

Kitap, mecmua, gazete basar. Tabiler namına dizgi işleri alır.

Sahibi: ASIM US
Umum neşriyatı idare eden:

Basıldığı yer: VAKIT Matbaası
Refik Ahmet Sevgil